

Akčný plán rozvoja okresu Košice-okolie

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK	3
ÚVOD	4
1. Kontexty vzniku Akčného plánu rozvoja okresu Košice-okolie.....	4
ANALYTICKÁ ČASŤ	5
2. Analýza nepriaznivého hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho stavu okresu Košice-okolie	5
2.1 Vzdelávanie	6
2.2 Poľnohospodárstvo, priemysel a služby	8
2.3 Infraštruktúra a životné prostredie.....	10
2.4 Cestovný ruch	13
2.5 Sociálna oblasť a služby zamestnanosti	14
2.6 SWOT analýza	18
STRATEGICKÁ ČASŤ	21
3. Zhodnotenie rozvojového potenciálu okresu Košice-okolie.....	21
4. Východiská a ciele Akčného plánu rozvoja a definovanie prioritných oblastí	21
5. Návrhy priorit a opatrení realizácie Akčného plánu okresu Košice-okolie, časový harmonogram, spôsoby a zdroje financovania	23
5.1 Prioritné oblasti Akčného plánu rozvoja okresu Košice-okolie	23
5.2 Systémové opatrenia a kľúčové aktivity Akčného plánu rozvoja okresu Košice-okolie	23
A. Systémové opatrenia Akčného plánu na úrovni okresu Košice-okolie.....	25
B. Prioritná oblasť Vzdelávanie.....	26
C. Prioritná oblasť Poľnohospodárstvo, priemysel a služby.....	30
D. Prioritná oblasť Infraštruktúra a životné prostredie	33
E. Prioritná oblasť Cestovný ruch.....	36
F. Prioritná oblasť Sociálna oblasť, ambulantská zdravotná starostlivosť a služby zamestnanosti	39
G. Podporné systémové opatrenia na realizáciu Akčného plánu na úrovni Košického samosprávneho kraja.....	41
H. Podporné systémové opatrenia na realizáciu Akčného plánu na úrovni ústrednej štátnej správy.....	42
6. Zdroje financovania Akčného plánu rozvoja okresu Košice-okolie	42
7. Proces monitorovania a hodnotenia dosiahnutého pokroku v zlepšení.....	48
hospodárskej, sociálnej a environmentálnej situácii v okrese Košice-okolie	48
PRÍLOHY	52

ZOZNAM SKRATIEK

- CHKO** chránená krajinná oblasť
- D** dobrý
- DSS** domov sociálnych služieb
- ESF** Európsky sociálny fond
- EŠIF** Európske štrukturálne a investičné fondy
- GF** angl. greenfield (investment) v preklade „investícia na zelenom poli“
- H** havarijný
- MAS** miestna akčná skupina
- MPSVR SR** Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- MRK** Marginalizovaná rómska komunita
- MSP** malé a stredné podniky
- MŠ** materská škola
- MŠVVŠ SR** Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
- MV SR** Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
- NP** Národný projekt
- NRO** najmenej rozvinutý okres
- NV** nevyhovujúci
- OP** Operačný program
- OP EZ** Operačný program Ľudské zdroje
- OZ** občianske združenie
- PO** právnické osoby
- PRV** Program rozvoja vidieka
- KSK** Košický samosprávny kraj
- RP** regionálny príspevok
- SC KSK** Správa ciest Košického samosprávneho kraja
- SOŠ** Stredná odborná škola
- SR** Slovenská republika
- SŠ** stredná škola
- SZČ** samostatná zárobková činnosť
- ŠR** štátny rozpočet
- ŠÚ SR** Štatistický úrad Slovenskej republiky
- ŠZ** špecializované zariadenia
- UNESCO** Organizácia spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
- UoZ** uchádzač o zamestnanie
- ÚPSVaR** Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- ÚPSVR** Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
- ÚSVRK** Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
- V** vyhovujúci
- VD** veľmi dobrý
- VÚC** vyšší územný celok
- ZŠ** základná škola

ÚVOD

„Akčný plán rozvoja okresu Košice-okolie“ (ďalej len „Akčný plán“), predstavuje základný a kľúčový dokument pre riadenie rozvojových aktivít v okrese Košice-okolie v zmysle zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 378/2016 Z. z. (ďalej len „zákon“). Vychádza z poznania konkrétnych podmienok, situácie riešeného územia a aktuálnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov regionálneho rozvoja pôsobiacich v okrese Košice-okolie, pre ktorých ponúka možnosť spoločne sformulovať svoju predstavu o budúcom vývoji celého územia.

Akčný plán sa spracováva na najbližšie obdobie 5 rokov. Dokument koncepčne a systémovo analyzuje aktuálny stav územia a následne určuje investičné a neinvestičné aktivity (projekty) na podporu jeho rozvoja vrátane zabezpečenia zdrojového krytia ich budúcej realizácie.

1. Kontexty vzniku Akčného plánu rozvoja okresu Košice-okolie

Dňa 22. januára 2018 sa okres Košice-okolie stal v poradí šestnástym najmenej rozvinutým okresom (ďalej len „NRO“) a to zápisom do zoznamu najmenej rozvinutých okresov, ktorý vedie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

Subjekty regionálneho rozvoja tohto okresu pripravili akčný plán tak, aby okres čo najefektívnejšie využil regionálny príspevok a ďalšie možnosti, ktoré štát vytvoril pre podporu dynamizácie rozvoja NRO (špeciálne výzvy rezortov na nenávratný finančný príspevok z programov spolufinancovaných z EŠIF, zvýhodnenia týchto okresov pri čerpaní regionálnej investičnej pomoci a pod.).

Harmonogram spracovania Akčného plánu bol navrhnutý na 5 mesiacov tak, aby ho Úrad vlády SR po prerokovaní Radou pre rozvoj NRO a pripomienkovom konaní mohol predložiť na rokovanie vlády SR do 9 mesiacov od zápisu okresu do zoznamu najmenej rozvinutých okresov. Analytická časť Akčného plánu sumarizuje a vyhodnocuje dôležité údaje a informácie o okrese Košice-okolie, jeho mikroregiónoch, obciach, o jeho súčasnej situácii v kľúčových oblastiach rozvoja (demografia, bývanie, zamestnanosť/nezamestnanosť, služby, vybavenosť obcí/mesta, infraštruktúra a pod.). Na základe výstupov analytickej časti Akčného plánu Výbor pre rozvoj okresu (ďalej len „Výbor“) definoval 5 prioritných oblastí. Po dokončení analytickej časti sa pristúpilo k spracovaniu strategickej, programovej, realizačnej a finančnej časti, ktoré si vyžadovali aktívnu participáciu predstaviteľov miest, obcí a ďalších subjektov regionálneho rozvoja v okrese. Ich zástupcovia boli aktívnymi členmi pracovných skupín zriadených za účelom prípravy Akčného plánu. V rámci celého procesu prípravy a spracovania Akčného plánu boli používané rôzne metódy zapájania verejnosti a organizovania stretnutí s miestnymi obyvateľmi.

Pri spracovaní Akčného plánu bolo nevyhnutné zabezpečiť priemet nadradených východiskových koncepčných dokumentov, týkajúcich sa územia okresu. Jedná sa predovšetkým o nasledovné základné dokumenty:

- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (na obdobie 2014- 2020, s výhľadom do roku 2030),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na obdobie 2016- 2022,
- Regionálna integrovaná územná stratégia (RIÚS Košického kraja na obdobie 2014-2022),
- Územné plány miest a obcí a Košického samosprávneho kraja.

ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť Akčného plánu obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie okresu Košice-okolie s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja, s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu rozvoja územia, pri zohľadnení jeho limitov.

2. Analýza nepriaznivého hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho stavu okresu Košice-okolie

Dôvodom zaradenia okresu Košice-okolie medzi najmenej rozvinuté okresy je dlhodobo evidovaná vysoká miera nezamestnanosti. Výška nezamestnanosti sa v roku 2017 pohybovala na úrovni 12,12 %, kým v tom istom roku bola priemerná miera nezamestnanosti na Slovensku 5,94 % (ÚPSVaR, 31.12.2017).

Okres Košice-okolie je svojou rozlohou 1 534,61 km² druhým najväčším okresom na Slovensku. Historicky je začlenený pod región Abov v Košickom kraji. Počet obyvateľov v roku 2017 predstavoval 127 365, s hustotou zaľudnenia 82,55 obyvateľov na km². Okres je situovaný v juhovýchodnej časti Slovenska. Špecifikom okresu Košice-okolie je, že obkolesuje mesto Košice s jeho štyrmi okresmi, avšak nedisponuje vlastným okresným mestom. Susedí s 9 okresmi: s okresmi Košice I – IV, na severe s 2 okresmi Prešovského kraja (Prešov a Vranov nad Topľou), na západe a východe s 3 okresmi Košického kraja (Rožňava, Gelnica, Trebišov). Južná časť okresu tvorí hranicu s Maďarskom. Jadro územia tohto okresu leží v Košickej kotline, na východe doňho zasahuje časť Slanských vrchov, na západe časť Volovských vrchov a Čiernej hory, ktoré sú súčasťou Slovenského Rudohoria, na juhozápade zasahuje do Bodvianskej pahorkatiny a Slovenského krasu. Košická kotlina a nižšie položené miesta patria do teplej klimatickej oblasti. Východnou časťou okresu preteká rieka Hornád, v západnej časti okresu majú svoje korytá rieky Bodva a Ida. V okrese Košice-okolie sú 2 mestá (Medzev a Moldava nad Bodvou) a 112 obcí.

V okrese je aktívnych **šesť miestnych akčných skupín**, konkrétne MAS Rudohorie, o. z., MAS Bodva, MAS Hornád-Čierna hora, o. z., MAS Hornád-Slanské vrchy, o. z., MAS Olšava-Torysa, MAS Opal.

Poloha a dostupnosť územia v rámci východného Slovenska je špecifická, vzhľadom k tvaru okresu a taktiež absencii okresného mesta. Okresom prechádza úsek diaľnice D1 s dĺžkou 4 km spájajúci mestá Košice a Prešov. Na území okresu Košice-okolie sa nachádza

časť **rýchlostnej komunikácie R4** spájajúca krajské mesto Košice so štátnou hranicou Maďarska pri obci Milhošť, s napojením na diaľničnú sieť Maďarska a Budapešť. Táto časť činí dĺžku 14,1 km a do užívania bola v plnom profile odovzdaná v novembri 2013. Rýchlostná cesta R4 je súčasťou medzinárodného cestného koridoru medzi poľským Rzeszówom prechádzajúca cez Prešov, Miskolc a Debrecen v Maďarsku a rumunskou Oradeou. V okrese je vybudovaných 105,38 km ciest **II. triedy** a 399,26 km ciest **III. triedy**. Dobre rozvinutá je železničná infraštruktúra na trati Košice – Bratislava, Košice – Zvolen, Košice – Prešov, Košice – Čierna nad Tisou a Košice – Miskolc, zároveň cez územie prechádza širokorozchodná trať z Ukrajiny do Košíc. **Dôležitou výhodou tohto okresu je blízkosť medzinárodného letiska v Košiciach.** Okresom Košice-okolie prechádza ropovod aj plynovod.

Špecifickosť územia spočíva v jeho diverzifikácii podľa úrovne rozvoja, možno ho rozdeliť na severozápadnú časť a juhovýchodnú časť. Úroveň rozvoja sa najviac líši v oblasti infraštruktúry, konkrétne v stave cestnej dopravy a cyklodopravy, v sociálnej oblasti, v počte sociálnych zariadení a v úrovni rozvoja cestovného ruchu.

Obr.1 Mapa okresu Košice-okolie

Zdroj: <https://www.lookingformaps.com/mapsbycity.php?ciudad=Kosice&pais=SK>

2.1 Vzdelávanie

Vzdelávanie v okrese je zabezpečené rozsiahlou sieťou predprimárneho a primárneho školstva. Počet materských škôl v okrese je 85, počet základných škôl 62 a špeciálnych základných škôl 3. V Moldave nad Bodvou pôsobia 3 stredné školy: dve gymnáziá a jedna stredná odborná škola so štvorročnými študijnými odbormi: škola podnikania, technika a prevádzka dopravy, mechanizácia pôdohospodárstva, agromechatronik a trojročnými učebnými odbormi: pekáč a cukráč. V obci Ždaňa sa nachádza jedna špeciálna stredná škola. Stredná odborná škola technická v Košiciach pôsobí v okrese prostredníctvom 7 elokovaných pracovísk, konkrétne v obciach Bidovce, Čaňa, Družstevná pri Hornáde, Kecerovce, Nová Polhora, Slanec a Veľká Ida.

Tab.1 Prehľad počtu predškolských a školských zariadení a počtu existujúcich miest v predškolských a školských zariadeniach v okrese Košice-okolie

Počet MŠ	Počet miest v MŠ	Počet ZŠ	Počet miest v ZŠ
85	3 953	62	20 904

Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva; www.uips.sk, k 31.12.2017

Jedným z hlavných **problémov v oblasti vzdelávania** v okrese Košice-okolie je situovanie predškolských a školských zariadení, ktoré reálne neodrážajú aktuálny stav počtu žiakov a s tým súvisiace poskytované kapacity. Predškolské a školské zariadenia spolu v okrese Košice-okolie poskytujú 24 857 miest. V rámci 112 obcí a 2 miest, v ktorých sa predškolské a školské zariadenia nachádzajú, viac ako 76 % zariadení v prieskume uviedlo potrebu o rozšírenie kapacít MŠ, viac ako 51 % uviedlo potrebu rozšírenia kapacít ZŠ, kde je v mnohých prípadoch zavedená dvojmenná prevádzka, avšak až 48 % obcí uviedlo, že kapacita ich školy je nenaplnená a majú výrazný problém so zabezpečením chodu školského zariadenia.

Tab.2 Percentuálne vyjadrenie kapacity predškolských a školských zariadení v okrese Košice-okolie

	Kapacita postačuje	Kapacita nepostačuje	Počet škôl spolu v okrese
MŠ	23,33%	76,67%	85
ZŠ	48,94%	51,06%	62
SŠ	100%	0%	3
ZUŠ	0%	100%	3

Zdroj: vlastné

V súčasnosti bol taktiež identifikovaný významný problém v oblasti predškolských zariadení, prioritne jasli. Trend trhu práce je nastavený tak, že vzniká výrazný dopyt po umiestňovaní detí do zariadení so starostlivosťou o deti vo veku 1-3 rokov, ktorých počet je v okrese Košice-okolie nedostatočný. Okrem obce Valaliky, žiadna iná obec v okrese nemá zriadené takéto zariadenie a väčšina obyvateľstva hľadá riešenie v službách poskytovaných v krajských mestách Košice a Prešov. To však nemožno považovať za dlhodobé riešenie, pretože vyťaženosť jasli v mestách je takmer 100 %.

Významným problémom v oblasti vzdelávania je taktiež problematika vzdelávania detí z MRK. Stav vzdelania obyvateľov MRK je na veľmi nízkej úrovni. Problémom nízkej vzdelanostnej úrovne v okrese je demotivácia rómskych žiakov ukončiť odborné vzdelávanie po dovŕšení veku povinnej školskej dochádzky a absencia ponuky tréningových aktivít pre nekvalifikovanú pracovnú silu. Práve tento problém si vyžaduje podporu inklúzie vo vzdelávaní a skvalitnenie výučby prostredníctvom odborných pedagogických asistentov, čím by sa zabezpečil rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšenie výsledkov či kompetencií žiakov z MRK. Snaha o ich integráciu by mohla byť realizovaná napríklad aj podporou duálneho vzdelávania.

2.2 Poľnohospodárstvo, priemysel a služby

Najväčší podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva nachádza pracovné príležitosti v priemysle, ktorý zamestnáva 28 % zamestnancov. Ďalšími významnými zamestnávateľmi sú verejná správa (16 %), obchod (12 %) a poľnohospodárstvo (9 %). Zamestnanosť vo verejnej správe aj v pôdohospodárstve¹ je výrazne vyššia, ako je slovenský a košický priemer, čo je do istej miery dané aj skreslením z dôvodu vysokej migrácie obyvateľov do zamestnania hlavne do košických okresov (sú to najmä odvetvia priemyslu, obchodu, vzdelávania a zdravotníctva). Nižšia zamestnanosť v zdravotníctve je zapríčinená obsluhou územia okresu Košice-okolie zdravotníckymi zariadeniami v krajskom meste Košice.

Významní zamestnávateľia v okrese sú sústredení predovšetkým v priemyselných parkoch v Kechneci, Veľkej Ide, Moldave nad Bodvou, Medzeve, Turni nad Bodvou a Čani. Očakávaným veľkým prínosom pre okres Košice-okolie by mal byť aj pripravovaný priemyselný park v obci Haniska, ktorému bolo podľa § 3 ods. 2 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, dňa 23.04.2018, Ministerstvom hospodárstva SR, vydané osvedčenie o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom „**Vybudovanie strategického parku Haniska**“. Strategický park Haniska vzhľadom na svoje geografické a technické parametre predstavuje unikátnu lokalitu, ktorá je vhodná na umiestnenie veľkých investícií na východ Slovenska, čím vytvorí predpoklad na prilákanie nových investícií na východnom Slovensku s potenciálom vytvorenia niekoľko tisíc priamych a nepriamych nových pracovných miest a ďalšieho hospodárskeho a sociálneho rozvoja celého regiónu s presahom pozitívneho vplyvu na celú Slovenskú republiku. V súčasnosti prebiehajú práce na koncepcii napojenia parku na energetickú, cestnú a železničnú infraštruktúru (vrátane napojenia na široký rozchod), pokročilej identifikácii harmonogramu prác a rozpočtu v súvislosti s prípravou územia (vrátane aktivít súvisiacich s identifikáciou vlastníkov parciel na území a riešením vlastníckych vzťahov, prípravy zmien územných plánov dotknutých obcí, posudzovania environmentálnych dopadov (EIA) a možnosti rozvoja dodávateľskej siete.

Tab. 3a Priemyselné parky Košice-okolie

Názov + GF/BF	Rozloha	V akom stave sa nachádzajú inžinierske siete	Cestná dostupnosť k PP
Strategický priemyselný park Haniska	400 ha	Dostatočné budúce kapacity, siete nie sú zatiaľ realizované, inžinierske siete na zabezpečenie dodávok elektrickej energie, plynu, vody atď.	Blízkosť diaľnice, rýchlostných ciest (R4 a v pláne výstavby R2) železničnej dopravy, možnosť napojenia na naprojektovanú širokorozchodnú železničnú trať, blízkosť letiska a logistických uzlov
Priemyselný park Cestice, GF	27 ha	Nízke kapacity navrhnutých sietí, siete nie sú vybudované	Relatívne blízko k D1 – 20 km, lokalita v blízkosti Košíc
Priemyselný park Veľká Ida, GF	5,8 ha	Dostatočné kapacity, siete vybudované	Relatívne blízko k D1 – 20 km, lokalita v blízkosti Košíc
Priemyselný park Kechnec, GF	332 ha	Dostatočné kapacity, siete vybudované	Priamo v parku napojenie na rýchlostnú cestu R4, blízkosť

¹ S výmerou poľnohospodárskej pôdy 754 km² sa okres Košice-okolie radí na 7. miesto na Slovensku.

Názov + GF/BF	Rozloha	V akom stave sa nachádzajú inžinierske siete	Cestná dostupnosť k PP
			mesta Košice a Maďarskej hranice
Priemyselný park Mokrance, GF	16 ha	Dostatočné kapacity navrhnutých sietí, siete nie sú vybudované	Relatívne blízko k D1 – 30 km, lokalita na hlavnom ťahu Rožňava – Košice
Priemyselný park Nová Polhora, GF	57 ha	Nízke kapacity navrhnutých sietí, siete nie sú vybudované	Priame diaľničné napojenie na D1, lokalita medzi mestami Košice a Prešov

Zdroj: Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu

Tab.3b Rozdelenie podnikov podľa počtu zamestnancov

Podniky podľa počtu zamestnancov v okrese Košice-okolie, v roku 2017	
počet zamestnancov	počet podnikov
0-49	1138
50-249	12
250 a viac	6
nezistené	844

Zdroj: Datacube, 31.12.2017

Z rozdelenia podnikov v okrese podľa veľkosti vyplýva, že na tomto území pôsobí najviac podnikov s počtom zamestnancov menej ako 50, čím sa radia medzi malé podniky. Snahou Akčného plánu je podporiť fungovanie a tvorbu nových pracovných miest práve pri tomto type podnikov a podporiť tak lokálnu zamestnanosť miestneho obyvateľstva.

Celková výmera územia okresu je **1 534,6 km²** (k 31.12.2017). Poľnohospodárska pôda zaberá **750,5 km²**, čo tvorí viac ako 48 % z celkovej výmery. Najväčší podiel poľnohospodárskej pôdy tvorí orná pôda, ktoré sú zastúpené 72 % podielom (544,3 km²) z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Do pôdneho fondu okresu patrí **784,1 km²** nepoľnohospodárskej pôdy, čo tvorí viac ako 51 % celkovej výmery územia. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy tvoria prevažnú časť lesné pozemky (83 % - 655,5 km²), **26,3 km²** nepoľnohospodárskej pôdy zaberá vodná plocha.

V rámci 112 obcí a 2 miest, viac ako 50 % obcí v prieskume uviedlo aktívnu **poľnohospodársku činnosť** samostatne hospodáriacich roľníkov a viac ako 59 % obcí uviedlo aktívnu poľnohospodársku činnosť súkromných spoločností.

Tab.4 Percentuálne vyjadrenie aktívnej poľnohospodárskej činnosti v okrese Košice-okolie

	Aktívne vykonávanie činností v obciach vyjadrené v %
Poľnohospodárska činnosť SHR	50,62 %
Poľnohospodárska činnosť firiem	59,26 %

Zdroj: vlastné

V poľnohospodárstve dominuje rastlinná výroba zameraná predovšetkým na pestovanie obilnín (pšenica, jačmeň), olejní (repka olejná, slnečnica) a strukovín (sója,

fazuľa, kukurica). Taktiež je rozšírené pestovanie zeleniny predovšetkým malými producentmi. V okrese sa nachádza významná ovocná škôlka s maloobchodnou predajňou v obci Dvorníky-Včeláre. **Živočišna výroba sa sústreďuje predovšetkým na chov hovädzieho dobytku, ošípaných a hydiny.**

Tab.5 Počty hospodárskych zvierat v okrese Košice-okolie v porovnaní s Košickým krajom (v kusoch)

Rok	územie	hovädzí dobytok spolu	z toho kravy	ošípané spolu	z toho prasnice	hydina spolu	z toho sliepky	ovce spolu	z toho bahnice
3.štvrt'rok 2016	Košický kraj	47624	20966	34055	1405	2964784	593390	45404	30183
	okres Košice-okolie	9825	4110	6416	241	2215463	218847	11815	7377
	zastúpenie okresu v kraji v %	21	20	19	17	75	37	26	24
4. štvrt'rok 2017	Košický kraj	46164	21221	28618	1359	2970158	617902	40720	27857
	okres Košice-okolie	10305	4327	5178	232	2278421	230830	9849	5848
	zastúpenie okresu v kraji v %	22	20	18	17	77	37	24	21

Zdroj: Štatistický úrad SR, 31.12. 2017

Na území okresu pôsobia viaceré rodinné farmy, ale aj väčší producenti. K najvýznamnejším patrí hydinárska farma v Medzeve. Obce Perín-Chym a Rankovce sú známe chovom kaprov.

2.3 Infraštruktúra a životné prostredie

V okrese aj v súčasnosti absentujú základné prvky infraštruktúry. Z celkového počtu 112 obcí a 2 miest, viac ako 16 % v prieskume uviedlo, že nemá dobudovaný vodovod, viac ako 18 % uviedlo, že nemá dobudovaný plynovod a viac ako 66 % uviedlo, že nemá dobudovanú kanalizáciu.

Tab.6 Rozdelenie obcí podľa vybudovanej kanalizácie a ČOV

Počet obcí s VK (bez ČOV)	Počet obcí s VK a ČOV	Počet obyv. okresu napoj. na VK (tis)	Obce s VK v %	Obyv. napoj. na VK v %
10	24	32,223	29,82	26,85

Zdroj: vlastné

Tab.7 Tabuľka obcí podľa dobudovanej infraštruktúry

Rozostavané VV	Baška, Belža, N. Hutka, V. Hutka, M. Ida, Seňa, Valaliky, Janík, Mokrance, Zádiel, Čaňa, Svinica, Šemša, Bačkovík, Boliarov, Rankovce
Vodoprávne povolené VV (nezačaté)	N. Klatov, Slančík, Paňovce, Čečejevce - Seleška, Hodkovce, Nováčany, Svinica, Košická Polianka; rozšírenie VV - Geča, Medzev, Valaliky, Nižný Lánec, Cestice, Komárovice, Rešica, Buzica, Perín - Chym, Sady n/T.

Rozostavané VK a ČOV	Belža, Geča, M. Ida, N. Myšľa, N. Klatov, Seňa, Sokol, Ďurkov, Kráľovce, Ruskov, Rozhanovce, Drienovec, Dvorníky-Včeláre, Janík, Mokrance, Poproč, Turňa n/B, Zádiel, V. Ida, Ždaňa, Hodkovce, Zl. Idka, Sokolany, Družstevná p/H., Kostoľany n/H, Skároš, Rudník, Olšovany, N. Kamenica, Bačkovík, Boliarov, Rankovce, Vtáčkovce
Vodoprávne povolené VK a ČOV (nezačaté)	Koš. Polianka, Hačava, Trebejov, Komárovce, V. Kamenica, Svinica, Koš. Klečenov, Herľany, Ploské, Sl. N. Mesto, Slanec, Slančík, Slanská Huta, Nový Salaš, Jasov, Košické Olšany, Valaliky, Medzev - rozšírenie VK, Moldava n/B. rekonštrukcia ČOV, Nováčany (VK I. etapa), Poproč - rozšírenie VK

Zdroj: VVS, 2012

V okrese je vybudovaných 96,67 km ciest **II. triedy** a 391,86 km ciest **III. triedy**. Úroveň cestnej infraštruktúry je v jednotlivých častiach regiónu odlišná. Severozápadná časť okresu má technický stav ciest vo výraznej miere v horšom stave než juhovýchodná časť okresu. Stavebno-technický stav mostov v okrese Košice-okolie je v prevažnej miere dobrý. Zo 179 mostov v okrese je vo veľmi zlom až havarijnom stave iba 8 mostov.

Dobre rozvinutá je **železničná infraštruktúra** na trati Košice – Bratislava, Košice – Zvolen, Košice – Prešov, Košice – Čierna nad Tisou a Košice – Miskolc, zároveň cez územie prechádza širokorozchodná trať z Ukrajiny do Košíc. **Medzinárodné letisko v Košiciach** vykazovalo k 30. júnu 2017 kapacitu prepravených osôb 187 125 cestujúcich. K 30. júnu 2018 to bol počet 213 712 cestujúcich, čo činí nárast o 14,2 % za posledný rok. Letisko ponúka letecké spojenie s mestami Bratislava, Viedeň, Praha, Varšava, Kolín nad Rýnom, Londýn, Doncaster, Istanbul a Tel Aviv. V najbližšom období by mali pribudnúť dve ďalšie destinácie v Nemecku. V súčasnosti na letisku prevádzkuje lety 6 leteckých spoločností, konkrétne Austrian Airlines, Czech Airlines, Smart Wings, Turkish Airlines, WizzAir a LOT Polish Airlines.

Ku koncu roka 2017 bolo na území tohto okresu evidovaných cca 240 km vyznačených **cykloturistických trás**. Ide o trasy, ktoré majú hlavne turistický charakter a sú vedené vo väčšine prípadov po účelových komunikáciách (lesné a poľné cesty), obslužných komunikáciách, miestnych komunikáciách, štátnych cestách a čiastočne po segregovaných cyklistických komunikáciách (katastre obcí Trstené pri Hornáde, Čaňa a Ždaňa). S cieľom zrealizovať prepojenie najzaujímavejších turistických oblastí na území Košického kraja, KSK pripravil návrh tzv. kostrovej siete cyklistických komunikácií Košického kraja, ktorý po jej ukončení vytvorí regionálnu sieť cyklotrás v dĺžke 529 km. Návrh siete prepojil existujúcu cykloturistickú infraštruktúru a plánované trasy do ucelenej siete, ktorá bude tvorená 7 diaľkovými cyklistickými vetvami. V rámci Košice okolie bude riešená trasa EuroVelo11 a časť Abovskej, Hornádskej a Tokajskej vetvy. Okresu Košice okolie sa týka predovšetkým medzinárodná cyklotrasa EuroVelo 11, ktorá predstavuje hlavnú os kostrovej siete. Táto trasa vytvorí nielen jedinečný nástroj na rozvoj cestovného ruchu na území kraja, ale aj nástroj soft mobility v okrese Košice okolie s prepojením na mesto Košice a zároveň vytvorí cyklistické prepojenie do PSK a mesta Prešov.

Aktuálny stav a pripravované projekty však neriešia problematiku cestnej dopravy, ktorej výsledkom by mohla byť výstavba cyklociest ako forma náhrady cestnej dopravy pre dotknuté obyvateľstvo.

Zabezpečovanie ochrany životného prostredia je jednou z dlhodobých priorít okresu Košice-okolie. Na území okresu sa nachádza Národný park Slovenský kras a taktiež Chránené vtáčie územie Slovenský kras.

Výrazným problémom v oblasti ochrany životného prostredia je zber a spracovanie komunálneho odpadu. Za rok 2017 okres Košice-okolie vyprodukoval viac ako 30 000 ton komunálneho odpadu (Príloha 5), ktorého triedenie a spracovanie je jednou z hlavných priorít okresu v období najbližších 5 rokov. V rámci určovania priorít v mikroregiónoch, viac ako 85 % zástupcov mikroregiónov v prieskume uviedlo, že má záujem o vybudovanie regionálnych zberných dvorov a kompostovnísk, ktoré by riešili problematiku spracovania odpadu v obciach v okrese Košice-okolie. V rámci okresu 29,63 % obcí uvádza existenciu zberných dvorov, čo však nepokrýva potreby obyvateľstva a v regióne predstavuje výrazný problém. V okrese evidujeme zberné dvory v 9 obciach a to Ďurkov, Kysak, Nižná Kamenica, Perín-Chým, Budimír, Haniska, Herľany, Poproč a Kráľovce.

Jedným z aspektov, ktoré ohrozujú obyvateľstvo a s tým spojený stav životného prostredia, je **problematika povodní**. V posledných rokoch zasiahli územie okresu Košice-okolie prívalové dažde, na základe ktorých Odbor krízového riadenia OÚ Košice-okolie (ďalej len „odbor KR“) zaradil medzi najviac ohrozené oblasti búrkami a prívalovými dažďami obce **Host'ovce, Chorváty, Žarnov, Janík, Skároš, Ždaňa, Nižná Myšľa a Bohdanovce**.

Pri povodňovom prietoku (výrazné stúpanie hladiny vodného toku) hrozí nebezpečenstvo vyliatia vôd najmä na neregulovaných tokoch. V územnom obvode je to na určitých úsekoch riek Hornád, Torysa Olšava a Bodva.

Tab.8 Zoznam obcí ohrozovaných povodňami (podľa tokov)

Hornád	Torysa	Bodva	Olšava	Ida
Družstevná pri H.	Beniakovce	Jasov	Blažice	Malá Ida
Kostoľany nad H.	Košická Polianka	Medzev	Bohdanovce	Veľká Ida
Kysak	Košické Oľšany	Moldava nad B.	Vyšná Myšľa	Bukovec
Malá Lodina	Kráľovce	Péder	Nižný Čaj	
Obišovce	Nižná Hutka	Turnianska N.V.	Olšovany	
Trebejov	Ploské	Host'ovce		
Trstené pri H.	Rozhanovce	Turňa nad B.		
Veľká Lodina	Sady nad T.			
Ždaňa	Vajkovce			
Hornád	Torysa	Bodva	Olšava	Ida
Nižná Myšľa	Vyšná Hutka			
Čaňa				

Zdroj: Analýza územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí v územnom obvode Košice-okolie, 2018

Vznik povodní je najfrekvencovanejší na vodnom toku Torysa od obce Nová Polhora po sútok s Hornádom a na Hornáde od Veľkej Lodiny po Trstené pri Hornáde. V týchto priestoroch vznikajú povodne po výdatných zrážkach a v jarných mesiacoch pri topení snehu.

Ďalším ohrozeným priestorom je povodie Bodvy od Medzeva po Moldavu nad Bodvou. Vybrežením je ohrozený aj vodný tok Myslavský potok, predovšetkým v obci Nižný Klátov.

K častému vybreženiu dochádza aj na vodnom toku Olšava na území od obce Bidovce po obec Vyšná Myšľa.

V územnom obvode Košice-okolie sú vybudované dve vodné stavby - Ružín a Bukovec, ktoré by v prípade narušenia hrádzí vytvorili rozsiahle ohrozené územia s výrazne sťaženými podmienkami na realizáciu záchranných prác.

Tab.9 Vodné stavby nachádzajúce sa na území okresu

Vodná stavba	Objem (mil. m ³)	Ohrozené územie (km ²)	Ohrozené obce (počet)
Ružín	59	46	15
Bukovec	23,4	95	9

Zdroj: Analýza územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí v územnom obvode Košice-okolie, 2018

Uvedené záplavové oblasti a obce ohrozované povodňami, budú jednou z priorit akčného plánu okresu Košice-okolie a to s cieľom predchádzania škodám dotknutého obyvateľstva, prostredníctvom protipovodňových opatrení.

2.4 Cestovný ruch

Členitosť a rôznorodosť terénu spolu s unikátnou faunou a flórou, kultúrno-historickými pamiatkami a vodnými plochami vytvárajú dobré predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu, turistiky a rekreácie. Vo východnej časti okresu sa nachádza národná prírodná pamiatka **Herlianský gejzír**, situovaný v Slanských vrchoch - vulkanických vrchoch s ukončenou sopečnou činnosťou, ktorý sa aktivizoval umelým vrtom. V okrese sa nachádza 97 turistických trás s dĺžkou 882 km. Okolie Herlian poskytuje priestor pre rozvoj pešej turistiky na **Rankovských skalách**, ako i možnosť rozvoja rekreačných aktivít vo Vyšnej Kamenici. Pre motoristov je zaujímavý Dargovský priesmyk.

Prírodné bohatstvo s hlbokými lesmi a poľovníckymi revírmí ponúkajú **Slanské vrchy**, sopečné pohorie v Matransko-slanskej oblasti východného Slovenska. Na **území obce Slanec** sa vypínajú **zrúcaniny feudálneho hradu**. V blízkosti sa nachádza **Rekreačné stredisko Izra**, ktoré vzniklo pri horskom jazierku Izra, obkoleseného lesmi. Stredisko ponúka možnosť kúpania, člňkovania na loďkách, rybárčenia a zberu húb a lesných plodov. K najväčšej vodnej ploche v okrese patrí **Ružínska priehrada**, ktorá je vyhľadávaným miestom rekreácie a aktívneho oddychu pri vode a taktiež prímestská Bukovecká umelá vodná nádrž, prístupná pre verejnosť a na rekreačné účely.

V severnej časti okresu dominuje **Kojšova hoľa**, ktorá je súčasťou Slovenského Rudohoria. Na svahoch vrchov sú upravené lyžiarske trate vhodné predovšetkým na zjazdové a bežecké lyžovanie. Najhodnotnejšou kultúrnou pamiatkou je **kláštorň komplex v Jasove** z 12. storočia, ktorý sa zaradzuje medzi neskorobarokové stavby a patrí k národným kultúrnym pamiatkam. Súčasťou komplexu je aj baroková knižnica. V severozápadnej časti okresu sa nachádzajú **liečebné kúpele Štós** situované v prostredí ihličnatých a listnatých lesov. Liečivé klíma slúži k liečbe dýchacích ciest, ktorá je umocnená speleoterapiou v neďalekej **Jasovskej jaskyni**.

Západnej časti okresu dominuje chránená prírodná oblasť **Zádielska dolina**, ktorá svojimi prírodnými hodnotami, subalpínskou kvetenou, patrí medzi najkrajšie kúty Slovenského krasu. V obci Budimír sa nachádza architektonicky významný objekt **Budimírskeho kaštieľa**, predstavujúci klasickú tereziánsku stavbu z 18. storočia, ktorá je v súčasnosti pod správou Slovenského technického múzea v Košiciach. Vo výstavných priestoroch sa striedajú rozmanité výstavy zamerané na dejiny techniky, históriu, umenie či zberateľstvo.

Okres Košice-okolie mal v roku 2016 registrovaných 1 099 lôžok v 37 ubytovacích zariadeniach, ktoré generovali tržby 723 tisíc eur. Väčšina tržieb (88 %) pochádzala od domácich návštevníkov.

Väčšinu tržieb generovali obce Košická Belá, Štós a Moldava nad Bodvou v 13 ubytovacích zariadeniach s 469 lôžkami. Okres v minulom roku navštívilo 20 629 návštevníkov s počtom prenocovaní 50 945. Čisté využitie lôžok nedosiahlo 15 %.

2.5 Sociálna oblasť a situácia na trhu práce

Viac ako tri štvrtiny obyvateľov okresu Košice-okolie je slovenskej národnosti, pomerne silné je aj zastúpenie maďarskej národnosti. Z údajov z Atlasu rómskych komunít z roku 2013 vyplýva, že **podiel Rómov na celkovom počte trvalo bývajúcего obyvateľstva v okrese Košice-okolie predstavoval takmer 20 %.** Zastúpenie Rómov v tomto okrese je nadpriemerné oproti hodnotám tak Košického samosprávneho kraja, ako aj Slovenska.

Pre okres Košice-okolie je tzv. „problematika integrácie príslušníkov MRK“ otázkou politiky rovnosti príležitostí a sociálnej politiky. Rómska národnostná menšina je podľa dát zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) 2011 druhá najväčšia menšina na Slovensku v počte 105 738 obyvateľov, čo predstavuje približne 2 % populácie. Medzi touto oficiálnou početnosťou a predpokladaným počtom Rómov na Slovensku podľa odhadov expertov a prieskumov, je ale priepastný rozdiel. Atlas rómskych komunít 2013 napríklad hovorí o viac ako 400 tisíc obyvateľoch, ktorí sú svojim okolím považovaní za Rómov.

Vzhľadom na to, že väčšina Rómov v SR, ale aj v okrese Košice-okolie sa z rôznych dôvodov oficiálne hlási k iným národnostiam (slovenskej, maďarskej, českej, rusínskej), z hľadiska vyrovnania znevýhodnenia najmä marginalizovaných rómskych komunít na trhu práce, v bývaní, vzdelávaní, je vhodnejšie v rámci implementácie verejných, resp. inkluzívnych politík pracovať s „teritoriálnym“ prístupom k skúmaniu životných podmienok sociálne vylúčených Rómov, akým je práve Atlas 2013. Atlas je založený na predpoklade, že marginalizované rómske komunity žijú v určitých priestorových celkoch, enklávach, či už vo vnútri obcí, na ich okraji, alebo v osídleniach mimo obce, čo umožňuje „mapovanie“ rómskych komunít, ktoré neskúma etnickú identitu jednotlivcov, ale robí iba akýsi „inventár“ osídlení.

V súlade s prijímaním opatrení na ochranu pred diskrimináciou² orgány verejnej správy spolupracujú pri uskutočňovaní cieľov stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020.

² Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov.

Podľa Atlasu rómskych komunít z r. 2013 (ďalej len „Atlas 2013“) možno konštatovať, že v roku 2013 v okrese Košice-okolie žilo rozptýlene medzi majoritou alebo v 64 rómskych osídleniach, približne 24 tisíc Rómov, ktorí spravidla trpia alebo sú ohrození určitou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie. Z uvádzaného počtu takmer 3300 ľudí býva v technicky nevyhovujúcich stavbách- chatrčiach, či už bez vodovodu, kanalizácie, plynu alebo elektriny. Najviac chatrčí Atlas 2013 eviduje v obciach Čakanovce, Čaña, Družstevná pri Hornáde, Jasov, Kecerovce, Medzev, Moldava nad Bodvou, Nižná Myšľa, Nováčany, Sokolany a Veľká Ida. Z celkového počtu chatrčí sa len v týchto 11 obciach (mestách) nachádza až **480 chatrčí** v ktorých žije, alebo v ich blízkosti býva **12 346 Rómov**. Prevažná časť týchto Rómov žije v katastrofálnych podmienkach. Ide o lokality s najvyššou mierou chudoby a sociálneho vylúčenia Rómov z hľadiska nedostatočného infraštruktúrneho vybavenia a kvality bývania, kde sa kombinujú viaceré znevýhodnenia ako chudoba previazaná s demografickými podmienkami, chudoba vytváraná nezamestnanosťou, energetická chudoba, chudoba zapríčinená nízkou kvalitou práce a nedostatkom vzdelania. Veľká časť rómskej menšiny na Slovensku je mnohonásobne marginalizovaná a znevýhodnená skupina občanov SR, ktorá potrebuje cielené, dočasné vyrovnávacie opatrenia na odstránenie foriem sociálneho a ekonomického znevýhodnenia, ktorých cieľom je zabezpečiť rovnosť príležitostí v praxi.

Stav vzdelania v rómskej komunite, alebo časti komunity, ktorá žije v chatrčiach je spravidla na veľmi nízkej úrovni.

Problémom v niektorých obciach okresu sú aj nedostatočné kapacity základných škôl, čo smeruje k nutnosti zavedenia dvoj, či trojzmennej prevádzky.

Tab.10 Vyťaženosť školských zariadení

Názov školy	Okres	Prevádzka	Poznámka
ZŠ Bačkovík	Košice-okolie	2 zmenná	
ZŠ Kecerovce	Košice-okolie	2 zmenná	Škola naďalej funguje v 2- zmennej prevádzke
SOS Szakközépiskola Moldava nad Bodvou	Košice-okolie	1 zmenná	
ŠZŠ Internátna, Ždaňa	Košice-okolie	2 zmenná	
ZŠ Medzev	Košice-okolie	1 zmenná	Je na hranici zavedenia 2- zmennej prevádzky
ZŠ Školská, Jasov	Košice-okolie	1 zmenná	O dva roky budú nútení učiť v 2- zmennej prevádzke

Zdroj: ÚSVRK-RK KE v spolupráci so samosprávami, 2017

Okres Košice-okolie je „mladý“ okres. Priemerný vek v okrese je 37,1 rokov, pričom priemerný vek na Slovensku je 40,4 rokov. Obyvateľstvo v predproduktívnom veku tvorí 19,8 % čo je o 3 % viac ako slovenský priemer.

Miera nezamestnanosti v okrese po výraznom náraste vplyvom ekonomickej krízy v roku 2008 postupne klesala z 21,7 % v roku 2009 na 12,12 % na začiatku roka 2018. Miera nezamestnanosti v okrese Košice-okolie je v porovnaní s ostatnými okresmi Košického kraja, s úrovňou 12,12 % v roku 2018, piatou najvyššou mierou evidovanej nezamestnanosti v Košickom kraji.

Tab.11 Miera evidovanej nezamestnanosti rozdelená podľa okresov v Košickom kraji

Okres Košického kraja	Miera evidovanej nezamestnanosti v %
-----------------------	--------------------------------------

Rožňava	15,24
Trebišov	12,90
Sobrance	12,18
Gelnica	11,81
Košice-okolie	12,12
Michalovce	10,85
Spišská Nová Ves	7,94
Okres Košického kraja	Miera evidovanej nezamestnanosti v %
Košice II	5,04
Košice I	4,87
Košice IV	3,89
Košice III	3,63

Zdroj: Datacube, február 2018

Približne polovica uchádzačov o zamestnanie (Ďalej len „UoZ“) má dosiahnuté iba základné vzdelanie, čo je takmer dvojnásobne viac v porovnaní so slovenským priemerom. Údaje o vzdelanostnej štruktúre UoZ sú v súlade s údajmi zo sčítania obyvateľov: podiel obyvateľstva s ukončeným základným vzdelaním v okrese je výrazne vyšší oproti slovenskému aj krajskému priemeru.

Tab. 12 Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania v roku 2017 (v %)

	Okres Košice-okolie	Košický samosprávny kraj	Slovensko
Neukončené základné, v %	1,0	7,2	5,8
Základné, v %	47,5	33,2	26,2
Stredné, v %	46,2	51,6	57,3
Vyššie a vysokoškolské, v %	5,1	7,9	10,5

Zdroj: UPSVaR - Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie, 2017

Viac ako tretina UoZ je bez práce dlhšie ako tri roky. Podiel dlhodobo nezamestnaných - 57 % je zhodný s košickým priemerom a výrazne vyšší ako slovenský priemer. Aktuálny stav disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie, datovaný k aprílu 2018, bol v okrese Košice-okolie navýšený o 501 nezamestnaných, čo predstavuje viac ako 18 % z celkového prítoku uchádzačov o zamestnanie v Košickom kraji.

Tab.13 Základné ukazovatele o evidovaných UoZ (prítok v mesiaci)

Územie	Prítok UoZ spolu	z toho									
		ženy	občani a so ZP	Prepust. v rámci HP	mladiství			absolventi			
					spolu	v tom		spolu	v tom		
				s neuko nč. ZŠ	s ukon č. ZŠ	po skon č. SŠ		VŠ	SŠ		
Košice-okolie	501	236	6	1	3	0	3	0	25	6	19
Košický kraj	2766	1242	44	2	17	3	12	2	143	23	120
Slovensko	18407	9112	236	96	83	9	71	3	817	152	665

Zdroj: UPSVaR- Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie, apríl 2018

Vekové zloženie nezamestnaných v okrese sa výrazne nelíši od slovenského a košického priemeru, aj keď mladšie zloženie obyvateľstva sa prejavuje v nižšom podiele kohorty 55 rokov a viac.

Tab. 14: Štruktúra UoZ podľa veku

	Okres Košice-okolie	KSK	Slovensko
Menej ako 25 rokov	13,9	13,0	13,2
25 – 34 rokov	24,5	24,2	23,6
35 – 44 rokov	25,4	25,3	24,6
45 – 54 rokov	22,4	22,8	22,4
55 rokov a viac	13,7	14,7	16,3

Zdroj: UPSVaR - Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie, 2017

Priemerná mzda v okrese je výrazne nižšia v porovnaní so slovenským aj košickým priemerom hlavne u mužov. Muži v okrese zarábali o 190 eur menej ako je celoslovenský priemer a o 130 eur menej ako je košický priemer.

Veľký význam v okrese zohráva pracovná migrácia. Viac ako 35 % EAO z okresu Košice-okolie odchádzalo do zamestnania do iných okresov SR, hlavne do krajského mesta Košice (takmer 100 %)³. V zahraničí pracovalo iba 3 % odchádzajúceho EAO. Významnú úlohu zohrávajú košické oceľiarne **U. S. Steel**, ktoré zamestnávajú značnú časť obyvateľstva z okresu Košice-okolie, ale aj iných okolitých okresov.

Okres Košice-okolie má podpriemerne rozvinutú sieť zdravotníckych zariadení. Na území okresu sa nenachádzajú žiadni významnejší poskytovatelia ambulatnej alebo ústavnej zdravotnej starostlivosti. Na území sa nenachádzajú žiadne všeobecné ani špecializované nemocnice s výnimkou polikliniky v meste Moldava nad Bodvou. Väčšina špecializovaných pracovísk a zdravotníckych zariadení sa nachádza v krajskom meste Košice. **Zdravotné strediská** sa nachádzajú v obciach Bidovce, Bohdanovce, Buzica, Čaña, Čečejevce, Družstevná pri Hornáde, Haniska, Jasov, Kecerovce, Kechnec, Kostol'any nad Hornádom, Kysak, Medzev, Moldava nad Bodvou, Nižná Myšľa, Perín-Chym, Rozhanovce, Ruskov, Seňa, Šemša, Turňa nad Bodvou, Valaliky, Veľká Ida a Ždaňa. Špecifickosť okresu v oblasti zdravotníctva spočíva v tom, že nemocničnú aj ambulatnú starostlivosť obyvatelia okresu využívajú prioritne v krajských mestách Košice a Prešov.

Úroveň sociálnej vybavenosti z pohľadu obcí, je na základe hodnotenia výsledkov analýzy nepostačujúca a v regióne predstavuje výrazný problém.

Tab.15 Percentuálne vyjadrenie sociálnej vybavenosti v okrese Košice-okolie

	Vybavenosť v % v okrese Košice-okolie
Detské domovy	5,26 %
Domovy dôchodcov	2,63 % (vo výstavbe-obec Kechnec)
	Vybavenosť v % v okrese Košice-okolie
Denné stacionáre	4,94 %
Komunitné centrá	7,41 % (vo výstavbe obec Družstevná pri Hornáde, Košické Olšany)

Zdroj: vlastné

³ Z údajov o dochádzke a odchádzke obyvateľstva do zamestnania, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 (SODB 2011).

V okrese sa nachádza 6 zariadení poskytujúcich rôzne sociálne služby. V obciach Šemša a Kráľovce sú zriadené domovy sociálnych služieb, ktoré spravujú verejní poskytovatelia. Zariadenia, ktoré spravujú neverejní poskytovatelia sociálnych služieb sa nachádzajú v obciach Sady nad Torysou (špecializované zariadenie pre pacientov s diagnostikovanou hluchoslepotou a autizmom), Drienovec, Medzev a Rozhanovce (v oboch obciach sídlia zariadenia špecializované pre pacientov trpiacich demenciou a alzheimerovou chorobou). Zariadenia pre seniorov nájdeme v obciach Poproč, Drienovec a meste Moldava nad Bodvou. Detské domovy sa nachádzajú v obciach Nižná Kamenica, Štóska Turňa nad Bodvou. V Moldave nad Bodvou, Čani, Jasove, Kecercoviach, Nižnom Lánci, Rankovciach a Veľkej Ide sú zriadené komunitné centrá.

Z pohľadu športovej a kultúrnej vybavenosti, na základe hodnotenia výsledkov analýzy, je vybavenosť okresu postačujúca a v regióne nepredstavuje výrazný problém.

Najväčšie problémy okresu, týkajúce sa sociálnej oblasti, predstavujú snaha o zníženie miery nezamestnanosti a s tým súvisiaca pomoc pri zaradení uchádzačov o zamestnanie na trh práce, so zreteľom na MRK a taktiež riešenie problematiky starnutia populácie okresu. Problémy sociálnej oblasti budú premietnuté do hlavných opatrení, na ktoré sa bude akčný plán orientovať.

2.6 SWOT analýza

Analýza SWOT bola spracovaná na základe výstupov analýzy vnútorného prostredia územia okresu Košice-okolie a tiež názorov a podnetov členov, ktorí sa zúčastnili pracovných stretnutí, zameraných na identifikáciu silných a slabých stránok okresu Košice-okolie.

Zadefinované boli silné a slabé stránky územia z pohľadu vnútorného prostredia. Z pohľadu vonkajších vplyvov boli zadefinované príležitosti a hrozby, ktoré môžu ovplyvňovať budúci vývoj regiónu.

Za každú oblasť boli navrhnuté tie silné alebo slabé stránky, ktoré sa účastníkom pracovných stretnutí javili ako kľúčové. Tie boli neskôr zohľadnené pri zadefinovaní základných problémov v území a následnom výbere budúcich prioritných rozvojových oblastí a stanovení strategickej časti Akčného plánu rozvoja okresu Košice-okolie.

Okres Košice-okolie bol mapovaný v rámci jednotlivých mikroregiónov, ktoré doň spadajú, s cieľom čo najpodrobnejšej analýzy územia smerom zdola nahor. Konkrétne sa jedná o Mikroregión Hornád, Mikroregión Torysa, Mikroregión Ružín, Mikroregión Rudohorie, Slanský mikroregión, Mikroregión Údolia Bodvy, Olšavský mikroregión, Kecerovský mikroregión a mikroregión Pod Mošníkom, Mikroregión Čierna Hora a Mikroregión Železiar. Na základe analýzy prostredia, bolo v jednotlivých mikroregiónoch identifikovaných viacero problémových oblastí, na rozvoj ktorých, by sa chceli mikroregióny zamerať.

Tab.16. SWOT analýza okresu Košice-okolie

Silné stránky	Slabé stránky
- vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku - trend zvyšovania počtu obyvateľov okresu	- veľký rozdiel v úrovni rozvoja medzi juhovýchodnou a severozápadnou časťou

<ul style="list-style-type: none"> - disponibilné pracovné sily - dostupnosť inštitúcií, zameraných na podporu podnikania - blízkosť krajských miest Prešov a Košice ako „motorov“ rozvoja - blízkosť medzinárodného letiska v Košiciach - prítomnosť kvalitného priemyselného parku so silným zastúpením firiem z automobilového priemyslu - dostatočná rozloha poľnohospodárskej pôdy - kvalitné zdroje pitnej vody - vysoká kvalita prírodného prostredia - záujem obyvateľov o vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie - dostupné materské a základné školy vo väčšine obcí - dostupná sieť stredných a vysokých škôl v mestách Medzev, Moldava nad Bodvou a Košice - dopravný železničný uzol v mestách Košice a Moldava nad Bodvou - výskyt prírodných zaujímavostí historických a kultúrnych pamiatok - bohatá história, tradičné ľudové remeslá a folklór, vhodné na podnikanie aj rozvoj cestovného ruchu 	<p>okresu v infraštruktúre, zamestnanosti a sociálnej oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - nízka mobilita pracovnej sily, prioritne v oblasti poľnohospodárstva - nedostatočné využívanie miestnych výrobných kapacít - autobusová doprava v nedostatočných intervaloch - nedoriešená protipovodňová ochrana - nedostatočná vodárenská infraštruktúra - nelegálne skládky odpadov - nevyužitý potenciál geotermálnej energie pre priemyselné využitie a cestovný ruch - nedostatočný systém nakladania s odpadmi a ich zhodnocovania - veľký počet príslušníkov MRK v regióne - kapacity jednotlivých MŠ a ZŠ nezodpovedajú lokálne počtu detí - problém mobility žiakov a študentov medzi školskými zariadeniami - slabé prepojenie systému vzdelávania s potrebami trhu práce - nezáujem zo strany žiakov o poľnohospodárske odbory - zastarané vybavenie škôl učebnými pomôckami - chýbajúce komunitné centrá, integrované zdravotné strediská, jasle a predškolské zariadenia, denné stacionáre a zariadenia pre seniorov - chýbajúca koncepcia rozvoja cestovného ruchu - chýbajúce cyklocesty a turistické cyklotrasy
<p>Príležitosti</p>	<p>Ohrozenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovanie kúpnej sily obyvateľstva - podpora miestnych podnikateľov - dobudovanie plného diaľničného obchvatu Košíc a s ňou príchod podnikateľských aktivít do obcí - možnosť vytvorenia multimodálneho logistického priemyselného parku a jeho zapojenia do globálnych priemyselných distribučných sietí - rast priemyselných prevádzok a výroby s vyššou pridanou hodnotou v priemyselných parkoch Košice-okolie - možnosť vybudovania inovačného technologického parku - zvyšovanie mobility pracovníkov a podpora dochádzania za prácou prostredníctvom 	<ul style="list-style-type: none"> - pokles počtu detí a obyvateľov v predproduktívnom veku - starnutie obyvateľstva - málo prac. príležitostí na vidieku - nízke a stagnujúce príjmy obyvateľov - nedostatočná podpora miestnych producentov a poskytovateľov služieb v oblasti poľnohospodárstva - prehlbovanie chudoby a sociálneho vylúčenia - stagnujúca výstavba nadradenej cestnej infraštruktúry - zanedbávanie technickej a dopravnej infraštruktúry - nárast individuálnej automobilovej dopravy - klimatická zmena a z nej vyplývajúce ohrozenie povodňami a suchom - ohrozenie poľnohospodárskej pôdy eróziou

<p>výstavby cyklociest a zavádzaním integrovaných dopravných systémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - rast priamych zahraničných investícií do regiónu - spolupráca na integrovanom rozvoji územia obcí okresu Košice-okolie a mesta Košice - spolupráca obcí okresu Košice a mesta Košice na rozvoji striebornej ekonomiky - podpora mobility žiakov ako forma riešenia problému lokálneho nedostatku kapacít školských zariadení - možnosť využitia znalostného potenciálu troch významných univerzít v Košiciach a rozvoj zeleného priemyslu a kruhovej ekonomiky - vytvorenie regionálnych domovov/klubov dôchodcov, integrovaných zdravotných stredísk - rozvoj cestovného ruchu s využitím historického, kultúrneho a prírodného potenciálu kraja - podpora lokálnych produktov pomocou vytvárania regionálnych značiek - vytváranie regionálnych ochranných známk - podpora lokálnych krátkych agropotravinárskych reťazcov a potravinárskeho spracovateľského priemyslu - využitie rastu kúpyschopnosti obyvateľov mesta Košíc v oblasti ekoproductov a zdravého štýlu života - atraktivita bývania na vidieku - zapojenie vybraných obcí okresu do nástroja EÚ na podporu udržateľného mestského rozvoja - integrácia a modernizácia zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti - možnosť vybudovania akvaparkov pri existujúcich vrtoch geotermálnej energie - možnosť rozvoja klimatického a wellness kúpeľníctva v Štose 	<ul style="list-style-type: none"> - časová a finančná náročnosť projektov zameraných na ŽP z pohľadu legislatívy - zanedbávanie environmentálnych záťaží - lokálne ohrozenie zdrojov pitnej vody nelegálnym vypúšťaním odpadových vôd - nezáujem obyvateľstva o ochranu život. prostredia - pokračujúca izolácia škôl od reálnych potrieb trhu práce v niektorých odvetviach - nevysporiadané vlastnícke vzťahy k nehnuteľnostiam - slabá propagácia atraktivity územia okresu Košice-okolie
--	--

Zdroj: vlastné spracovanie

Po spracovaní analytickej časti pristupujeme k tvorbe strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja pri zohľadnení miestnych vnútorných špecifik a určuje hlavné smery, priority a ciele plánovaného rozvoja s rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia.

STRATEGICKÁ ČASŤ

3. Zhodnotenie rozvojového potenciálu okresu Košice-okolie

Pre opätovné naštartovanie dynamiky sociálneho a ekonomického rozvoja okresu Košice-okolie je potrebné zamerať sa na:

1. využitie domácich prírodných zdrojov, najmä na rozvoj poľnohospodárskej a potravinárskej produkcie,
2. aktiváciu ekonomického potenciálu okresu prostredníctvom dobudovania nadradenej dopravnej infraštruktúry,
3. využitie ľudských zdrojov a skvalitnenie štruktúry disponibilnej pracovnej sily, taktiež so zámerom integrácie MRK,
4. využitie vzdelávacieho potenciálu stredných škôl so zameraním na odbory, o ktoré klesá záujem zo strany študentov, a však na trhu práce je dopyt po pracujúcich v tomto odbore,
5. využitie synergie výhodnej polohy okresu, s množstvom prírodných a kultúrnych pamiatok svetového významu, vhodnom pre cestovný ruch a turistickej destinácie mesta Košíc,
6. efektívne využívanie prírodných zdrojov so zreteľom na ochranu životného prostredia a klimatické zmeny.

4. Východiská a ciele Akčného plánu rozvoja a definovanie prioritných oblastí

Akčný plán vychádza z identifikovaných silných a slabých stránok, hrozieb, ale najmä príležitostí pre sociálny a ekonomický rozvoj okresu. Je založený na zhodnotení územného kapitálu okresu a jeho jednotlivých miest a obcí a je založený na využití ich konkurenčných výhod a možností spolupráce. Tento prístup vytvára predpoklady pre udržateľný rozvoj okresu s efektívnym využitím intervencie z verejných zdrojov formou podpory realizácie Akčného plánu.

K základným **výzvam** Akčného plánu patria:

1. ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov a propagácia ochrany životného prostredia,
2. podpora poľnohospodárstva a potravinárskej produkcie so zameraním na špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu,
3. podpora mobility žiakov a študentov ako forma optimálneho využívania kapacít školských zariadení,
4. rekonštrukcia a dobudovanie dopravných komunikácií,
5. podpora zvyšovania kapacity predškolských zariadení,
6. výstavba cyklociest ako alternatívnej formy náhrady automobilovej dopravy,
7. vytvorenie regionálnych domovov/klubov dôchodcov v strediskových obciach,

8. podpora cestovného ruchu s využitím historického, kultúrneho a prírodného potenciálu okresu pre jeho rozvoj so zameraním na 1- dňovú poznávaciu a eko turistiku pre miestnych obyvateľov a turistov prechádzajúcich do turistickej destinácie Košice,
9. vytváranie lepších podmienok pre podnikanie s dôrazom na miestny podnikateľský potenciál a vytvorenie regionálnej značky pre lokálne produkty a služby,
10. zvýšená mobilita pracovníkov podporujúca využitie voľnej miestnej pracovnej sily,
11. ochraňovať a rozvíjať kultúrne dedičstvo, systematicky zachovávať tradičné stavebno-remeselné a umelecko-remeselné postupy a techniky potrebné na zachovanie hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva (ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok, výroba krojov a pod.).

Akčný plán charakterizujú tieto **princípy**:

1. efektívne využívanie a rozvoj územného kapitálu okresu vrátane existujúceho ekonomického potenciálu s dôrazom na podporu rozvoja domáceho podnikania s dobrou pozíciou na svetových trhoch, potenciálom rozšírenia výroby, ale i začínajúcich podnikateľov,
2. dôraz na zvyšovanie tvorby pridanej hodnoty a finalizáciu produkcie v okrese, so zreteľom na poľnohospodársky sektor a nadväzujúce spracovanie jeho produktov, vrátane ich kombinácie,
3. využitie existujúceho potenciálu stredného odborného školstva pri adaptácii pracovnej sily na očakávané požiadavky trhu práce,
4. posilnenie transferu know-how pre prax z lokálnych univerzít, vedy a výskumu do MSP vrátane podpory high-tech výroby v existujúcich priemyselných parkoch,
5. synergia rôznych zdrojov a charakteru intervencií, vrátane využitia kombinácie súkromných a verejných zdrojov,
6. podpora projektov integrujúcich viacero subjektov, replikovateľných projektov a kľúčových projektov pre tvorbu pracovných príležitostí,
7. podpora skvalitnenia podmienok na podnikanie a život v okrese s dôrazom na stabilizáciu mladých vzdelaných ľudí a aktívne zapojenie na trhu práce osobitne u MRK,
8. efektívnejšie poskytovanie dostupných a kvalitných verejných služieb, vrátane investovania do vlastných kapacít a infraštruktúry, s cieľom zvýšenia kvality a efektívnosti poskytovania služieb.

Hlavným cieľom Akčného plánu je zníženie miery nezamestnanosti v okrese Košice-okolie podporou vytvorenia **822** pracovných miest do roku 2022 prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

1. vytváranie nových pracovných príležitostí prostredníctvom cielenej podpory rozvoja diverzifikácie ekonomiky okresu, a synergiou existujúcich a inovatívnych nástrojov vedúcich k zvýšeniu zamestnanosti,
2. aktívne intervencie do oblasti kvality ponuky pracovnej sily, integrácie vzdelávacích, informačných a poradenských aktivít, podľa požiadaviek trhu práce a priorít okresu pre všetky skupiny obyvateľstva,

3. zlepšenie podmienok pre všetky formy podnikania a samo zamestnávania, vrátane podpory poľnohospodárstva a rozvoja cestovného ruchu.

5. Návrhy priorít a opatrení realizácie Akčného plánu okresu Košice-okolie, časový harmonogram, spôsoby a zdroje financovania

Prioritné oblasti rozvoja Akčného plánu sú definované tak, aby bola garantovaná obsahová a časová koordinovanosť jednotlivých opatrení a úloh Akčného plánu s využitím finančnej podpory jednotlivých operačných programov v programovom období 2018 – 2022 komplementárne s intervenciami zo štátneho rozpočtu a iných zdrojov, vrátane súkromných. Realizácia Akčného plánu bude podporená aj ďalšími systémovými opatreniami vlády SR, VÚC, opatreniami miest a obcí okresu Košice-okolie koordinovaných medzirezortnou Radou pre rozvoj najmenej rozvinutých okresov, v zmysle zákona a Výborom.

5.1 Prioritné oblasti Akčného plánu rozvoja okresu Košice-okolie

Hlavným cieľom Akčného plánu je znížiť mieru nezamestnanosti v okrese Košice-okolie nasmerovaním aktivít do nasledovných prioritných oblastí:

1. vzdelávanie
2. poľnohospodárstvo, priemysel a služby
3. infraštruktúra a životné prostredie
4. cestovný ruch
5. sociálna oblasť, ambulantná zdravotná starostlivosť a služby zamestnanosti

Harmonogram realizácie Akčného plánu zasahuje okrem súčasného programového obdobia EŠIF 2014-2020, aj do nasledujúceho programového obdobia 2020+. Pri navrhovaní rozpočtu prioritných oblastí sa vychádzalo z predpokladu, že prioritné oblasti budú podporené okrem súčasného, aj v novom programovom období.

Finančná podpora stanovených prioritných oblastí bude veľkým prínosom pre sociálny a ekonomický rozvoj okresu Košice-okolie a pomôže pri snahe o zvyšovanie životnej úrovne dotknutého obyvateľstva.

5.2 Systémové opatrenia a kľúčové aktivity Akčného plánu rozvoja okresu Košice-okolie

Akčný plán obsahuje systémové opatrenia a aktivity na úrovni okresu, VÚC a štátu. Systémové opatrenia sú zamerané na koordináciu a spoluprácu, majú za cieľ vytvoriť vhodné inštitucionálne prostredie pre tvorbu pracovných miest. Kľúčové aktivity vedú priamo k vytvoreniu pracovných miest, alebo odstraňujú prekážky rozvoja zamestnanosti v okrese a sú pilotnými aktivitami, ktoré budú následne replikované v iných odvetviach a lokalitách okresu. Akčný plán obsahuje opatrenia vo vyššie uvedenej štruktúre rozdelené do nasledujúcich oblastí:

- A. Systémové opatrenia na podporu implementácie rozvojových aktivít a finančných podpôr,
- B. Prioritná oblasť Vzdelávanie,
- C. Prioritná oblasť Poľnohospodárstvo, priemysel a služby,
- D. Prioritná oblasť Infraštruktúra a životné prostredie,

- E. Prioritná oblasť Cestovný ruch,
- F. Prioritná oblasť Sociálna oblasť, ambulantná zdravotná starostlivosť a služby zamestnanosti,
- G. Podporné systémové opatrenia na realizáciu Akčného plánu na úrovni KSK,
- H. Podporné systémové opatrenia na realizáciu Akčného plánu na úrovni ústrednej štátnej správy.

Prioritné oblasti rozvoja Akčného plánu sú definované tak, aby bola garantovaná obsahová a časová koordinovanosť jednotlivých projektov, aktivít a systémových opatrení Akčného plánu s využitím podpory jednotlivých operačných programov v programovom období 2018 – 2022 s komplementárnymi intervenciami zo štátneho rozpočtu a iných zdrojov. Realizácia Akčného plánu bude podporená aj ďalšími podpornými systémovými opatreniami vlády SR.

Nasledujúca tabuľka uvádza stručný prehľad systémových opatrení, prioritných oblastí a aktivít Akčného plánu.

Tab. 17 Prehľad opatrení, prioritných oblastí a aktivít Akčného plánu okresu Košice-okolie

Systémové opatrenia a kľúčové aktivity Akčného plánu	
A. Systémové opatrenia Akčného plánu na úrovni okresu Košice-okolie	
Opatrenie	A.1. Vytvorenie platformy pre rozvoj okresu Košice-okolie
	A.2. Vytvorenie Centra podpory regionálneho rozvoja okresu Košice-okolie
B. Prioritná oblasť Vzdelávanie	
Opatrenie	B.1. Podpora mobility žiakov v regióne
	B.2. Podpora zvyšovania kapacít jaslí, predškolských zariadení a základných škôl a sprístupnenie predprimárneho vzdelávania pre detí a žiakov príslušníkov MRK
	B.3. Finančná podpora pre tvorbu pracovných miest pre odborných pedagogických asistentov v triedach s vysokým podielom žiakov, príslušníkov MRK
	B.4. Podpora duálneho vzdelávania
C. Prioritná oblasť Poľnohospodárstvo, priemysel a služby	
	C.1. Podpora mobility voľnej pracovnej sily v regióne v oblasti poľnohospodárstva
	C.2. Podpora mikro a malých podnikov
	C.3. Podpora poľnohospodárstva so zameraním na špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu
D. Prioritná oblasť Infraštruktúra a životné prostredie	
Opatrenie	D.1. Vybudovanie cyklociest ako forma náhrady automobilovej dopravy
	D.2. Podpora výstavby čistiarní odpadových vôd – odvádzanie a čistenie odpadových vôd
	D.3. Zameranie sa na spracovanie komunálneho odpadu formou tvorby regionálnych zberných dvorov a spracovanie biologického odpadu formou regionálnych kompostovísk v strediskových obciach
	D.4. Protipovodňové opatrenia
E. Prioritná oblasť Cestovný ruch	
Opatrenie	E.1. Vybudovanie absentujúcej infraštruktúry pri významných turistických bodoch
	E.2. 1-dňová turistika
F. Prioritná oblasť Sociálna oblasť, ambulantná zdravotná starostlivosť a služby zamestnanosti	
Opatrenie	F.1. Podpora subjektov sociálnej ekonomiky a subjektov na podporu lokálnej zamestnanosti

	F.2. Poskytovanie služieb zamestnanosti
	F.3. Zakladanie stacionárov/zariadení pre seniorov ako reakcia na súčasný trend starnutia populácie
	F.4. Skvalitňovanie ambulantnej zdravotnej starostlivosti integráciou a modernizáciou zariadení poskytujúcich ambulantnú zdravotnú starostlivosť
G. Podporné systémové opatrenia na realizáciu Akčného plánu na úrovni KSK	
H. Podporné systémové opatrenia na realizáciu Akčného plánu na úrovni ústrednej štátnej správy	

Zdroj: vlastné spracovanie

A. Systémové opatrenia Akčného plánu na úrovni okresu Košice-okolie

Systémové opatrenia na úrovni okresu sú zamerané na vytvorenie kapacít, inštitucionálnych a organizačných rámcov, koordinácie, riadenia a zabezpečenie logistickej a technickej podpory na implementáciu Akčného plánu.

Popis jednotlivých systémových opatrení a kľúčových aktivít:

Opatrenie A.1. Vytvorenie platformy pre rozvoj okresu Košice-okolie s krajským mestom Košice

Popri Výbore, ktorý sa zriaďuje podľa zákona, kľúčovú úlohu pri realizácii Akčného plánu bude mať platforma pre rozvoj okresu Košice-okolie tvorená sociálno-ekonomickými partnermi, zástupcami kľúčových subjektov rozvoja okresu od predstaviteľov štátnej správy cez samosprávy, podnikateľského sektora, škôl až po občianske iniciatívy a mimovládne organizácie. Platforma vedie medzisektorový partnerský dialóg, monitoruje a navrhuje opatrenia na implementáciu Akčného plánu a zúčastňuje sa tvorby podkladov pre rokovania Výboru. Platformu vedie prednosta okresného úradu s podporou odborného pracovníka okresného úradu.

Opatrenie A.2. Vytvorenie Centra podpory regionálneho rozvoja okresu Košice-okolie

Technickým a administratívnym nástrojom pre implementáciu rozvojových aktivít okresu v rámci Akčného plánu je centrum podpory, plniace funkciu strediska pre prípravu kľúčových aktivít v súlade s opatreniami Akčného plánu a technického sekretariátu platformy pre rozvoj okresu Košice-okolie. Centrum zabezpečuje aj mediálnu a komunikačnú podporu platforme pre rozvoj okresu Košice-okolie.

Hlavné činnosti centra podpory:

1. podpora činností Výboru: príprava podkladov pre realizáciu, monitorovanie a hodnotenie plnenia Akčného plánu, stretnutí Výboru,
2. metodická a koordinačná podpora vypracovania koncepčných, strategických a plánovacích materiálov pre okres,
3. vypracovanie strategických dokumentov pre realizáciu opatrení Akčného plánu,
4. metodická a koordinačná podpora aktivít a aktérov pri plnení Akčného plánu,
5. metodická a koordinačná podpora pri príprave projektov a návrhov modelov financovania jednotlivých aktivít akčného plánu,

6. metodická a koordinačná podpora pri zabezpečovaní procesov verejného obstarávania,
7. vypracovanie podkladov pre výročnú hodnotiacu správu o implementácii Akčného plánu,
8. komunikačný a mediálny servis, zabezpečenie publicity,
9. príprava analýz, podkladov a reportovanie,
10. metodická a koordinačná podpora iniciatív zakladania klastrov,
11. metodická a koordinačná podpora zakladania výrobných združení,
12. metodická a koordinačná podpora cezhraničnej spolupráce a medziregionálnej spolupráce,
13. spolupráca s MAS v okrese Košice-okolie.

Počet vytvorených pracovných miest:	2
Počet zrealizovaných projektov za pomoci CPRR	103
Gestori:	Výbor, platforma pre rozvoj okresu Košice-okolie, obce, KSK
Partneri:	MAS Rudohorie, o. z., MAS Bodva, MAS Hornád-Čierna hora, o. z., MAS Hornád-Slanské vrchy, o. z., MAS Olšava-Torysa, MAS Opal, o. z.,
Termín:	2018-2022
Účel RP:	výdavky spojené so zabezpečením aktivít, prevádzkou a vybavením Centra podpory regionálneho rozvoja okresu Košice-okolie

Výhľadová hodnota je realizácia 103 projektov za pomoci CPRR žiadateľom, pri ich realizácii a s tým súvisiacia tvorba 2 pracovných miest.

Predpokladané zdroje financovania prioritnej oblasti A. Systémové opatrenia Akčného plánu na úrovni okresu Košice-okolie

Predpokladané zdroje financovania:	RP
Celkový rozpočet:	249 375 eur
Z toho výška RP:	249 375 eur
Z toho orientačne programy spolufinancované z EŠIF:	0

B. Prioritná oblasť Vzdelávanie

Jedným z hlavných **problémov v oblasti vzdelávacieho systému** v okrese Košice-okolie, je priestorová územná disproporcía existujúcich predškolských a školských zariadení, ktoré reálne neodrážajú aktuálny stav nárastu počtu žiakov v iných obciach okresu Košice-okolie a v nich poskytovaných kapacít podstatne menších ako je skutočná potreba. Riešením tejto výzvy by mohla byť podpora mobility žiakov a študentov medzi obcami, podľa počtu detí v jednotlivých obciach a dostupnosti voľných kapacít v školských zariadeniach.

V oblasti vzdelávania boli identifikované viaceré problémy a následne stanovené opatrenia, ktorých realizáciou je možné dosiahnuť zlepšenie súčasného stavu školstva a vzdelávania v okrese Košice-okolie s nadväznosťou na tvorbu nových pracovných miest a požiadaviek už existujúcich silne rozvíjajúcich sa firiem najmä z oblasti strojárstva a elektrotechniky, ktoré sú etablované v priemyselných parkoch:

1. platená prax študentov ako forma motivácie pre študentov, v odboroch, o ktoré klesá záujem zo strany študentov, a však na trhu práce je výrazný nedostatok pracujúcich v tomto odbore,
2. vytvorenie nových a podpora už existujúcich elokovaných pracovísk tam, kde to bude oprávnené,
3. podpora technických dielní otvorením nových alebo vybavením už existujúcich dielní,
4. zameranie pozornosti na pestovateľské práce v rámci výučby,
5. poskytnutie štipendií pre študentov ako forma motivácie pre študentov, v odboroch o ktoré klesá záujem zo strany študentov, a však na trhu práce je výrazný nedostatok pracujúcich v tomto odbore,
6. vzdelávanie cestovného ruchu na školách - agroturizmus, ako forma podpory rozvoja cestovného ruchu,
7. zvýšenie kapacity predškolských a školských zariadení,
8. propagácia škôl prostredníctvom ich úspešných absolventov, prioritne v oblastiach poľnohospodárstva a živočíšnej výroby, malých potravinárskych technológií,
9. poskytnutie jasli a sprístupnenie predprimárneho vzdelávania pre deti a žiakov príslušníkov MRK,
10. zaradenie nevyužitých budov do prevádzky prostredníctvom zabezpečenia mobility žiakov medzi obcami v regióne, napríklad nákupom školských autobusov,
11. úzka spolupráca investorov s odbornými školami a univerzitami a zvýšenie flexibility zriaďovateľov škôl v reakcii na požiadavky trhu na konkrétne vzdelávacie odbory,
12. spolupráca medzi ÚPSVaR a investorom z pohľadu potrieb rekvalifikácie existujúcej pracovnej sily.

Opatrenie B.1. Podpora mobility žiakov v regióne

V oblasti primárneho vzdelávania je nedostatočná kapacita miest na existujúcich základných školách, resp. situovanie školských zariadení, ktoré reálne neodrážajú aktuálny stav počtu žiakov a s tým súvisiace poskytované kapacity. Žiaci na niektorých školách sa aj v súčasnosti vzdelávajú v dvojzmennej prevádzke (napr. ZŠ Bačkovík, ZŠ Kecerovce, ŠZŠ Ždaňa) a očakáva sa ďalší výrazný nárast počtu žiakov v prvých ročníkoch. Riešením súčasného stavu by mohla byť podpora mobility žiakov a študentov medzi obcami, podľa počtu detí v jednotlivých obciach a dostupnosti voľných kapacít v školských zariadeniach.

V rámci opatrenia budú podporené aktivity zamerané na :

- zaradenie nevyužitých budov do prevádzky, prostredníctvom zabezpečenia mobility žiakov medzi obcami v regióne, napríklad rozšírením prepravnej kapacity prostriedkov hromadnej dopravy

Počet vytvorených pracovných miest:	20
Kapacita vozidiel v regióne, určených na podporu mobility žiakov	200

Partneri:	obce, ZŠ, občianske združenia, MAS okresu Košice-okolie
Termín:	2018-2022

V súčasnosti sa v okrese Košice-okolie nachádza 85 materských škôl a 62 základných škôl. V rámci 112 obcí a 2 miest, v ktorých sa predškolské a školské zariadenia nachádzajú, viac ako 76 % v prieskume uviedlo potrebu o rozšírenie kapacít MŠ, viac ako 51 % uviedlo potrebu rozšírenia kapacít ZŠ, kde je v mnohých prípadoch zavedená dvojzmenná prevádzka, avšak až 48 % obcí uviedlo, že kapacita ich školy je nenaplnená a majú výrazný problém so zabezpečením chodu školského zariadenia.

Výhľadovou hodnotou je rozšírenie prepravnej kapacity prostriedkov hromadnej dopravy o 200 miest na podporu mobility žiakov a zmiernenie súčasného stavu a s tým súvisiaca tvorba 20 pracovných miest.

Opatrenie B.2. Podpora zvyšovania kapacít jasí, predškolských zariadení a základných škôl a prístupnenie predprimárneho vzdelávania pre deti a žiakov príslušníkov MRK

V oblasti predprimárneho vzdelávania je potrebná rekonštrukcia existujúcich a výstavba nových jasí a MŠ. V oblasti predprimárneho vzdelávania je nedostatočná kapacita miest v existujúcich materských školách, kde sa očakáva ďalší výrazný nárast počtu žiakov v budúcom období. Pre zabezpečenie riadneho vzdelávania detí je primárnym cieľom dobudovanie potrebných kapacít prednostne v rámci existujúcich jasí a materských škôl. Sekundárnym cieľom tejto aktivity je nepriama podpora zamestnanosti v okrese formou zamestnania žien na materskej a rodičovskej dovolenke, prostredníctvom vytvorených kapacít jasí a predškolských a školských zariadení.

V rámci opatrenia budú podporené aktivity zamerané na:

- výstavbu, rekonštrukciu a stavebné úpravy jasí, MŠ a ZŠ vrátane ihrísk a športovísk

Počet vytvorených pracovných miest:	43
Počet vytvorených miest v predškolských a školských zariadeniach	400
Partneri:	obce, jasle, MŠ, ZŠ, mimovládne neziskové organizácie
Termín:	2018-2022

V súčasnosti sa v okrese Košice-okolie nachádza 85 materských škôl a 62 základných škôl, ktoré spolu poskytujú 24 857 miest. Viac ako 76 % obcí v prieskume uviedlo potrebu o rozšírenie kapacít MŠ a viac ako 51 % obcí uviedlo potrebu rozšírenia kapacít ZŠ. **Výhľadová hodnota** je vytvorenie **400 nových miest v predškolských a školských zariadeniach** a s tým súvisiace vytvorenie 43 nových pracovných miest.

Opatrenie B.3. Finančná podpora pre tvorbu pracovných miest pre odborných pedagogických asistentov v triedach s vysokým podielom žiakov, príslušníkov MRK

Opatrenie je zamerané na finančnú podporu pri tvorbe nových pracovných miest pre odborných pedagogických asistentov v triedach s vysokým podielom žiakov, príslušníkov

MRK. Cieľom projektu je podpora inklúzie v procese vzdelávania a skvalitnenie výučby prostredníctvom odborných pedagogických asistentov zamestnancov, zabezpečenie rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšenie výsledkov a kompetencií žiakov z MRK. Podstata opatrenia spočíva vo vytvorení efektívneho modelu spolupráce viacerých zložiek vzdelávacieho systému: t. j. podpora a vzájomná spolupráca pedagógov a odborných zamestnancov materských a základných škôl, vrátane pedagogických asistentov, spolu s ich tútormi (rodičia týchto detí, opatrovník a poručník).

Počet vytvorených pracovných miest:	15
Počet podporených obcí, v ktorých sa nachádza školské zariadenie s vysokým podielom MRK	7
Partneri:	obce, školské zariadenia
Termín:	2018-2022

V súčasnosti v okrese pracuje 16 odborných pedagogických asistentov v 7 obciach. **Výhľadová hodnota** je realizácia ďalších **15 nových pracovných miest** na tejto pozícii v 7 obciach okresu.

Opatrenie B.4. Podpora duálneho vzdelávania

Cieľom opatrenia je umožniť plynulý prechod žiakov zo vzdelávania na trh práce a zvýšiť uplatniteľnosť absolventov stredných odborných škôl na trhu práce. Systém duálneho vzdelávania zamestnávateľom umožňuje prípravu žiaka presne a konkrétne na povolanie alebo pracovnú pozíciu podľa ich potrieb a požiadaviek.

Cieľom opatrenia je tiež podpora centra prípravy na budúce povolanie, vybudovanie tréningových centier pre nekvalifikovanú pracovnú silu podľa požiadaviek trhu práce v spolupráci so strednými odbornými školami v okrese, so zamestnávateľmi a ÚPSVaR, podpora odborného vzdelávania vychádzajúc z reálnych potrieb existujúcich a nových firiem etablovaných na trhu.

Opatrenie vychádza zo skutočnosti, že v okrese je zaznamenaný nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily a existencia voľných pracovných miest predovšetkým v poľnohospodárstve a potravinárstve a strojárnej výrobe v logistike. Cieľom opatrenia je riešiť nepomer medzi nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily a veľkou nezamestnanosťou v regióne.

V rámci opatrenia budú podporené aktivity zamerané na:

- podpora vzdelávacích programov na získanie nižšieho stredného vzdelávania,
- obstaranie vybavenia, strojov, zariadení a IKT,
- nevyhnutné stavebné úpravy súvisiace so zriadením centier a modernizáciou odborných učební iv. aktivizácia a adaptácia dostupnej pracovnej sily v okrese so zameraním na zlepšenie postavenia uchádzačov o zamestnanie (UoZ) na trhu práce, zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti UoZ a znevýhodnených UoZ.

Počet vytvorených pracovných miest:	20
Počet stredísk duálneho vzdelávania	3

Partneri:	Stredné odborné školy v okrese a ďalšie vzdelávacie inštitúcie okresu
Termín:	2018-2022

V súčasnosti v okrese funguje 6 elokovaných pracovísk s duálnym vzdelávaním. Stredná odborná škola technická v Košiciach pôsobí v okrese prostredníctvom 7 elokovaných pracovísk, konkrétne v obciach Bidovce, Čaña, Družstevná pri Hornáde, Kecerovce, Nová Polhora, Slanec a Veľká Ida. **Výhľadovou hodnotou** je realizácia ďalších **3 stredísk duálneho vzdelávania** a s tým spojený vznik 20 nových pracovných miest.

Predpokladané zdroje financovania prioritnej oblasti B. Vzdelávanie

Predpokladané zdroje financovania:	Programy spolufinancované z EŠIF resp. ekvivalent v rámci programového obdobia 2020+, RP, VÚC, vlastné zdroje
Celkový rozpočet:	7 680 tis. eur
Z toho výška RP:	1 044 125 eur
Z toho orientačne programy spolufinancované z EŠIF:	6 635 875 eur

C. Prioritná oblasť Poľnohospodárstvo, priemysel a služby

Prioritná oblasť je zameraná na zvýšenie ekonomickej výkonnosti okresu Košice-okolie a vytváranie pracovných príležitostí s uplatnením nových technológií a inovatívnych projektov do firiem, či už rozšírením existujúcej výroby, alebo podporou vzniku nových subjektov, subjektov aj s využitím lokalít priemyselných parkov vrátane hľadania spôsobov riešenia vynútených verejných investícií, napr. do dopravnej obslužnosti či zásobovania energiou a podporou subdodávateľských reťazcov napojených na prítomné globálne firmy

Za strategicky významné považujeme venovať systematickú podporu priemyslu, poľnohospodárstvu a službám s dôrazom na špecializovanú rastlinnú a živočíšnu výrobu, finalizáciu produktov domácej výroby a vytváranie pracovných príležitostí, vrátane zamestnávania marginalizovaných skupín.

Prioritná oblasť rieši aj rozvoj mobility pracovnej sily do centier ekonomického rozvoja okresu a taktiež tvorbu regionálnej značky produktov a služieb, ktoré povedú k ekonomickej stabilite a zvyšovaniu zamestnanosti a životnej úrovne v regióne.

V oblasti poľnohospodárstvo a priemysel boli identifikované viaceré problémy a následne stanovené priority a opatrenia, ktorých realizáciou je možné dosiahnuť zlepšenie súčasného stavu rastlinnej, živočíšnej a priemyselnej výroby v okrese Košice-okolie s nadväznosťou na tvorbu nových pracovných miest:

1. vytvorenie priestoru na zväčšovanie kapacít pre malé a stredné podniky vrátane dofinancovania a dobudovania technickej infraštruktúry priemyselných parkov a zabezpečenia ich následnej medzinárodnej propagácie,
2. zameranie sa na špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu, nie plošné pestovanie,
3. podpora / zvýhodnenie lokálnych producentov,

4. vytvorenie ochrannej známky ako forma propagácie okresu Košice-okolie a kvality služieb a produktov jeho obyvateľstva,
5. využívanie biologicky rozložiteľných odpadov pre poľnohospodársku produkciu,
6. zameranie sa na návrat žien zo zahraničia na miestny trh práce tvorbou vhodných pracovných pozícií,
7. podpora zamestnanosti MRK v poľnohospodárstve, ktoré má nedostatok pracovnej sily,
8. podpora lokálnej zamestnanosti s cieľom znížiť dochádzanie obyvateľov okresu za prácou mimo územia SR,
9. zabezpečenie mobility pracovnej sily prostredníctvom zvýšenia prepravných kapacít hromadnej dopravy pre obyvateľstvo pracujúce v regióne,
10. podpora záujmu mladej generácie o poľnohospodárstvo a prioritne o živočíšnu výrobu,
11. využitie skrytej zamestnanosti na vidieku,
12. podpora regionálnej značky a s ňou súvisiaca potrebná osвета a propagácia,
13. podpora odbytu služieb a produktov vytvorených v okrese Košice-okolie - účasťou na výstavách,
14. vytvorenie hospodárskeho trhu s možnosťou výmeny alebo predaja tovarov a služieb.

Opatrenie C.1. Podpora mobility voľnej pracovnej sily v regióne, prioritne v oblasti poľnohospodárstva

V oblasti poľnohospodárstva bol identifikovaný problém mobility pracovnej sily, prioritne v oblasti živočíšnej výroby, ktorý spôsobuje postupnú stagnáciu tohto významného odvetvia v regióne. Bola vyslovená požiadavka na riešenie tejto problematiky s cieľom využitia voľných kapacít pracovnej sily. Z dôvodu nedostatočnej autobusovej dopravy v neskorých nočných a skorých ranných hodinách, vzniká problém obsadenia týchto pracovných pozícií. Riešením súčasného stavu by mohla byť podpora mobility pracovníkov medzi obcami a jednotlivými pracoviskami v oblasti poľnohospodárstva.

V rámci opatrenia budú podporené aktivity zamerané na :

- zabezpečenie naplnenosti voľných pracovných pozícií v oblasti poľnohospodárstva, prioritne v oblasti živočíšnej výroby, prostredníctvom zabezpečenia mobility pracovníkov medzi obcami v regióne, napríklad zvýšením prepravnej kapacity hromadnej dopravy.

Počet vytvorených pracovných miest:	86
Kapacita vozidiel v regióne, určených na podporu mobility pracovnej sily v poľnohospodárstve	240
Partneri:	obce, podnikateľské subjekty podnikajúce v poľnohospodárstve, MAS okresu Košice-okolie
Termín:	2018-2022

V súčasnosti v okrese je podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v poľnohospodárstve 9 %, čo predstavuje zhruba 5 100 zamestnancov v tomto odvetví. V rámci 112 obcí a 2 miest, viac ako 50 % obcí v prieskume uviedlo aktívnu poľnohospodársku činnosť samostatne hospodáriacich roľníkov a viac ako 59 % obcí uviedlo aktívnu poľnohospodársku činnosť súkromných spoločností. **Výhľadová hodnota** je zvýšenie prepravnej kapacity pre podporu mobility pracovnej sily v poľnohospodárstve o 240 miest a s tým spojený vznik 86 nových pracovných miest.

Opatrenie C.2. Podpora mikro a malých podnikov

Úlohou opatrenia je zabezpečiť udržateľný ekonomický rast v okrese a zvýšiť počet voľných pracovných miest, čím sa zamedzí odliv obyvateľstva v produktívnom veku, z regiónu. V rámci podpory mikro a malých podnikov je nevyhnutné podporovať modernizáciu technologickej vybavenosti subjektov. Pre udržanie konkurencieschopnosti je nutné podporiť aktivity zamerané predovšetkým na modernizáciu a inováciu existujúcej výroby, poskytovanie priestorov, rekonštrukčné projekty na vybudovanie adekvátnych priestorov pre začínajúcich mikro a malých podnikateľov, nákup strojov a technologických zariadení a nevyhnutné stavebné úpravy súvisiace s ich inštaláciou, ktoré budú prepojené s tvorbou nových pracovných miest v mestách, ale prioritne na vidieku.

Počet vytvorených pracovných miest:	151
Počet podporených projektov, zameraných na podporu rozširovania kapacít mikro a malých podnikov	30
Partneri:	podnikateľské subjekty, MAS okresu Košice-okolie
Termín:	2018-2022

V súčasnosti v okrese evidujeme spolu 6 075 fyzických a právnických osôb, z toho 1 138 malých a mikro podnikov, ktoré spolu vytvárajú zhruba 20 000 pracovných miest. **Výhľadová hodnota** je ďalších **151 nových pracovných miest** s cieľom podpory lokálnej zamestnanosti v malých a mikro podnikoch, s počtom 30 podporených projektov v tejto oblasti.

Opatrenie C.3. Podpora poľnohospodárstva so zameraním na špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu

Cieľom opatrenia je podporiť výrobu, spracovanie a uvádzanie na trh poľnohospodárskych produktov, predovšetkým špecializovanej rastlinnej a živočíšnej výroby, s pozitívnym vplyvom na tvorbu nových pracovných miest. V oblasti rozvoja poľnohospodárstva, opatrenie reaguje na potrebu podpory podnikania a tvorby pracovných miest, vzhľadom na vysoký potenciál rozvoja poľnohospodárstva v okrese Košice-okolie. V okrese je vysoký podiel podnikateľských subjektov podnikajúcich v tomto odvetví.

Aktivity budú zamerané na:

- podporu rozvoja poľnohospodárstva na území okresu a zároveň na posilnenie konkurencieschopnosti lokálneho spracovateľského a potravinárskeho priemyslu a zvýšenie efektivity všetkých výrobných faktorov,

- podporu rozvoja špecializovanej rastlinnej a živočíšnej výroby, predovšetkým do zvýšenia ich konkurencieschopnosti a podpory tvorby nových pracovných miest,
- obnovu hospodárskych budov (rekonštrukcie a stavebné úpravy), obstaranie strojov, zariadení a pod., ktoré priamo súvisia s predmetom podnikania v oblasti poľnohospodárstva.

Počet vytvorených pracovných miest:	182
Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v poľnohospodárstve	+3 %
Partneri:	podnikateľské subjekty podnikajúce v poľnohospodárstve
Termín:	2018-2022

V súčasnosti zaberá poľnohospodárska pôda 750 500 107 m², čo tvorí viac ako 48 % z celkovej výmery pôdy okresu. Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v poľnohospodárstve je 9 %, čo predstavuje zhruba 5 100 zamestnancov v tomto odvetví. **Výhľadová hodnota** je realizácia nových **182 pracovných miest** v oblasti špeciálnej rastlinnej a živočíšnej výroby, čo by predstavovalo navýšenie podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva v poľnohospodárstve o zhruba 3 %.

Predpokladané zdroje financovania prioritnej oblasti C. Poľnohospodárstvo, priemysel a služby

Predpokladané zdroje financovania:	Programy spolufinancované z EŠIF resp. ekvivalent v rámci programového obdobia 2020+, investičná pomoc v zmysle zákona č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, RP, vlastné zdroje
Celkový rozpočet:	15 200 tis. eur
Z toho výška RP:	1 420 tis. eur
Z toho orientačne programy spolufinancované z EŠIF:	13 780 tis. eur

* investičná pomoc nie je právne nárokovateľná

D. Prioritná oblasť Infraštruktúra a životné prostredie

V oblasti infraštruktúra a životné prostredie boli identifikované viaceré problémy a následne stanovené opatrenia, ktorých realizáciou je možné dosiahnuť zlepšenie súčasného stavu základnej infraštruktúry v okrese Košice-okolie s nadväznosťou na tvorbu nových pracovných miest:

1. vybudovanie cyklotrás/ cyklociest v okolí Hornádu, Ružína, atď.,
2. využitie obslužných ciest na budovanie cyklotrás/ cyklociest,
3. vybudovanie základnej infraštruktúry,
4. podpora skvalitnenia dopravného spojenia medzi obcami a priemyselnými parkmi, zameraná na dostupnosť priemyselných parkov,
5. kanalizácia - podpora výstavby čistiarní odpadových vôd,
6. zabezpečenie čistenia vodných tokov,

7. výstavba vodozádržných poldrov, s cieľom výsadby rýchlorastúcich drevín, ktoré môžu byť následne spracované, čo bude generovať tvorbu pracovných miest,
8. zamedzenie lokálneho zdroja znečistenia vykurovaním tuhým palivom,
9. zameranie sa na spracovanie komunálneho odpadu formou tvorby regionálnych zberných dvorov v strediskových obciach,
10. zameranie sa na spracovanie biologického odpadu.

Opatrenie D.1. Vybudovanie cyklociest ako forma náhrady automobilovej dopravy

Cieľom opatrenia je využitie cyklistickej dopravy ako forma náhrady komplikovanej automobilovej dopravy v regióne, prioritne v oblastiach, kde je potreba realizácie obchvatov miest a obcí, na prepravu žiakov do škôl a do zamestnaní dotknutého obyvateľstva. Pri analýze prostredia sa všetci zástupcovia mikroregiónov zhodli na požiadavke nutnosti budovania cyklociest v okrese Košice-okolie.

Aktivity budú zamerané na:

- vybudovanie cyklociest v problematických častiach regiónu

Počet vytvorených pracovných miest:	0
Počet zrealizovaných km cyklociest, ako formy náhrady automobilovej dopravy	80
Partneri:	obce, mimovládne neziskové organizácie
Termín:	2018-2022

Ku koncu roka 2017 bolo na území tohto okresu evidovaných cca 240 km vyznačených cykloturistických trás. Ide o trasy, ktoré majú hlavne turistický charakter a sú vedené vo väčšine prípadov po účelových komunikáciách (lesné a poľné cesty), obslužných komunikáciách, miestnych komunikáciách, štátnych cestách a čiastočne po segregovaných cyklistických komunikáciách (katastre obcí Trstené pri Hornáde, Čaňa a Ždaňa). Aktuálny stav, však, neriešia problematiku cestnej dopravy, ktorej riešením by mohla byť výstavba cyklociest ako forma náhrady cestnej dopravy pre dotknuté obyvateľstvo.

Výhľadová hodnota je realizácia **80 km cyklociest**, ako forma náhrady automobilovej dopravy v okrese Košice-okolie.

Opatrenie D.2. Podpora výstavby čistiarní odpadových vôd - odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Cieľom opatrenia je budovanie čistiarní odpadových vôd slúžiacich k zamedzeniu znečisťovania pôdy a podzemných zdrojov pitnej vody v regióne z dôvodu nedobudovanej kanalizácie a vodovodov v obciach okresu.

Cieľom opatrenia je podpora aktivít, ktoré vedú k zníženiu znečistenia podzemných a povrchových vôd v dôsledku nedostatočného odvádzania a čistenia odpadových vôd a k zvýšeniu počtu obyvateľov okresu Košice-okolie.

Aktivity budú zamerané na:

- rekonštrukciu existujúcich a výstavbu nových čističiek odpadových vôd a kanalizácie

Počet vytvorených pracovných miest:	34
--	----

Počet obyvateľov, napojených na čistiarne odpadových vôd	15 000
Partneri:	obce, VVS
Termín:	2020-2022

V súčasnosti v okrese z celkového počtu 112 obcí a 2 miest, viac ako 66 % obcí v prieskume uviedlo, že nemá dobudovanú kanalizáciu, čo predstavuje približne 80 000 obyvateľov okresu. Napojených je zhruba 41 000 obyvateľov. **Výhľadová hodnota** je výstavby čistiarní odpadových vôd **s možnosťou napojenia 15 000 obyvateľov** a s tým spojený vznik 34 nových pracovných miest.

Ochrana životného prostredia, racionálne zhodnocovanie odpadov a efektívne využívanie obnoviteľných zdrojov, zásadne prispievajú nielen k zlepšeniu kvality života v okrese, ale aj k ekonomickému rozvoju regiónu.

Opatrenie D.3. Zameranie sa na spracovanie odpadu formou tvorby regionálnych zberných dvorov a kompostovísk v strediskových obciach

Cieľom opatrenia je skvalitňovanie spôsobov nakladania s odpadmi, ktoré má priamy vplyv na rozvoj regiónu a miestnej ekonomiky. Je to zároveň základný predpoklad pre rozvoj cestovného ruchu, založený na zachovalom krajinnom prostredí. Nedostatky pri nakladaní s odpadmi, ktoré sa výrazne prejavujú vytváraním nelegálnych skládok, predstavujú reálne ohrozenia pre životné prostredie a ďalší rozvoj obcí. Nakladanie s odpadmi spôsobom ich ďalšieho spracovania, čo najbližšie pri mieste vzniku, má zároveň vysoký potenciál tvorby nových pracovných miest - najvyšší potenciál sa javí pri prevádzkovaní zberných dvorov a biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (predovšetkým kompostovaním), papiera, plastov. Nevyhnutnou súčasťou sú aj dotriedňovacie linky. Realizované aktivity musia byť systematicky prepojené s dostatočnou informačnou kampaňou a s aktívnym zapojením menej kvalifikovaných skupín obyvateľstva do realizačných častí.

Aktivity budú zamerané na:

- výstavbu zberných dvorov a obstaranie strojov a zariadení na spracovanie a triedenie odpadov, s dôrazom na tvorbu pracovných miest, vrátane podpory vypracovania prípravnej a projektovej dokumentácie,
- výstavbu regionálnych kompostovísk a obstaranie strojov a zariadení na spracovanie biologického odpadu, s dôrazom na tvorbu pracovných miest, vrátane podpory vypracovania prípravnej a projektovej dokumentácie.

Počet vytvorených pracovných miest:	40
Počet regionálnych zberných dvorov	3
Počet regionálnych kompostovísk	2
Partneri:	obce
Termín:	2018-2022

V súčasnosti v okrese evidujeme zberné dvory v 9 obciach. **Výhľadová hodnota** je realizácia ďalších **3 regionálnych zberných dvorov a 2 regionálnych kompostovísk** a s tým spojený vznik 40 nových pracovných miest.

Opatrenie D.4. Protipovodňové opatrenia

Cieľom opatrenia je podpora protipovodňových aktivít s cieľom vytvorenia chýbajúceho komplexného systému protipovodňovej ochrany, ktorý by zároveň chránil územie aj pred inými vplyvmi zmeny klímy (najmä suchom), prostredníctvom obnovy mokradí a vodozádržných opatrení v krajine aj mimo vodných tokov.

Aktivity budú zamerané na:

- úpravu a reguláciu vodných tokov a odvodňovacích rigolov,
- obnovu mokradí.

Počet vytvorených pracovných miest:	47
Počet podporených projektov, zameraných na realizáciu protipovodňovej ochrany obcí	24
Partneri:	obce
Termín:	2018-2022

Najviac ohrozené búrkami a privalovými dažďami sú obce Host'ovce, Chorváty, Žarnov, Janík, Skároš, Ždaňa, Nižná Myšľa a Bohdanovce. Vodné stavby Ružín a Bukovec, nachádzajúce sa na území okresu, ohrozujú v čase povodní 24 obcí.

Výhľadová hodnota je realizácia protipovodňových opatrení v spomínaných 24 najrizikovejších oblastiach, s čím je spojená tvorba **47 nových pracovných miest**.

Predpokladané zdroje financovania prioritnej oblasti D. Infraštruktúra a životné prostredie

Predpokladané zdroje financovania:	Programy spolufinancované z EŠIF resp. ekvivalent v rámci programového obdobia 2020+, RP, Environmentálny fond, vlastné zdroje
Celkový rozpočet:	30 500 tis. eur
Z toho výška RP:	944 tis. eur
Z toho orientačne programy spolufinancované z EŠIF:	29 556 tis. eur

V prípade využitia financovania zo zdrojov podpory z Environmentálneho fondu pri realizácii vyššie uvedených aktivít sa predmet/obsah podpory bude odvíjať od konkrétnych podmienok pre podporu, definovaných zákonom č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Špecifikácie činností podpory z Environmentálneho fondu pre relevantné činnosti, ktorá sa zverejňuje vždy do 30.6. v roku predchádzajúcom roku, pre ktorý je určená.

E. Prioritná oblasť Cestovný ruch

V oblasti cestovný ruch boli identifikované viaceré problémy a následne stanovené opatrenia, ktorých realizáciou je možné dosiahnuť zlepšenie súčasného stavu cestovného ruchu v okrese Košice-okolie s nadväznosťou na tvorbu nových pracovných miest:

1. rozšírenie služieb poskytovaných najmä domácim návštevníkom – obyvateľom z blízkeho okolia, napr. z Košíc (ak bude záujem zo strany domácich, tak nás začnú navštevovať aj zahraniční turisti), formou 1-dňovej turistiky, pri zohľadnení nedostatočnej infraštruktúry, ktorá v súčasnosti nedokáže zabezpečiť dostatočné podmienky pre zahraničných turistov na dlhodobú rekreáciu v okrese Košice-okolie,
2. vybudovanie absentujúcej infraštruktúry pri významných turistických bodoch a jej napojenie na mesto Košice, resp. Košický kraj,
3. zameranie sa na prvotnú ponuku (nie reštaurácie, kaviarne), podpora konkrétnych kultúrnych a prírodných pamiatok, ich modernizácia, informovanosť a sprístupnenie verejnosti,
4. zameranie sa na niekoľko jedinečných miest, ktoré sa nachádzajú v okrese Košice-okolie, ich finančnú podporu a následné sprístupnenie verejnosti ako svetovej rarity, ktorých je v okrese Košice-okolie dostatok (napr. Herliansky studený vodný gejzír, Archeologický areál v Nižnej Myšli, Kysacký, Sokol'ský, Slanský a Obišovský hrad, Moldavská a Jasovská jaskyňa, priehrada Ružín, jazero Izra, Zádielska tiesňava, Hájske vodopády, atď.),
5. pritiahnuť domácich a zahraničných investorov, ktorí by mohli vybudovať supraštruktúru cestovného ruchu (napr. akvaparky s využitím geotermálnych vrtov v Ďurkove a v obci Kechnec),
6. propagácia, osвета pre školy, žiakov, ktorí by mohli byť prvými návštevníkmi novootvorených centier cestovného ruchu v okrese Košice-okolie.

Opatrenie E.1. Vybudovanie absentujúcej infraštruktúry pri významných turistických bodoch

Cieľom opatrenia je podporiť aktivity zamerané na budovanie infraštruktúry cestovného ruchu a služieb v súlade so stratégiou pre rozvoj cestovného ruchu pri významných turistických bodoch v okrese s dôrazom na:

- využitie potenciálu vodnej nádrže Ružín a jej okolia ako celoročného výletného miesta cestovného ruchu so zameraním na rozvoj vodnej turistiky, vodáctva a vodných športov, pešej a cykloturistiky, bežeckého lyžovania, skúter, korčuľovania,
- rozvoj a dostupnosť vstupnej brány do krasového kaňonu Zádielskej tiesňavy (národná prírodná rezervácia) – najkrajšia dolina Slovenského krasu, ideálne miesto na skalolezenie, pešiu turistiku, cykloturistiku,
- spoznávanie špecifickej a jedinečnej témy archeológie- Archeologické nálezisko staršej doby bronzovej svojou atraktivitou vhodné na vybudovanie archeoparku, je potrebné zvýšenie atraktivity predmetnej lokality európskeho významu,
- vybudovanie základnej infraštruktúry v okolí Herlianskeho gejzíru (národná prírodná pamiatka), jediný studený gejzír v Európe, ktorý strieka do výšky 7 – 15 metrov - v oblasti gejzíru absentujú parkovacie miesta, technické vybavenie. Je potrebné zvýšiť atraktivitu predmetnej lokality európskeho významu.
- budovanie rozhľadní v okrese po vzore rozhľadne Čerešenka, ktorá tvorí turistický bod na prístupovej ceste k miestam európskeho významu, Herlianskemu gejzíru a Dubnickým opálovým baniam. Je pripomienkou k 700. výročiu bitky pri Rozhanovciach,

- budovanie regionálnej značky, marketing a posilnenie oficiálneho manažmentu - manažment územia a koordinácia subjektov,
- zriadenie turisticko-informačného centra.

Aktivity budú zamerané na podporu atraktívnosti okresu pre turistický ruch budovaním infraštruktúry cestovného ruchu prioritne v strediskách cestovného ruchu a v turistických bodoch záujmu, a ich vzájomného prepojenia dopravného, zážitkového a informačného.

Počet vytvorených pracovných miest:	82
Počet podporených projektov cestovného ruchu, zameraných na dobudovanie infraštruktúry pri dôležitých turistických bodoch	4
Partneri:	obce, podnikateľské subjekty, KSK, mimovládne neziskové organizácie
Termín:	2018-2022
Účel RP:	Zriadenie a prevádzka turisticko-informačného centra, prípravné práce a vybudovanie nových objektov infraštruktúry cestovného ruchu v rámci podpory rozvoja cestovného ruchu, iné výdavky súvisiace s realizáciou projektov v rámci opatrenia

V okrese v súčasnosti absentuje infraštruktúra cestovného ruchu. **Výhľadová hodnota** je vybudovanie infraštruktúry pri **vybraných 4 významných bodoch** cestovného ruchu, vznik informačného centra v okrese Košice-okolie a s tým spojený vznik 82 nových pracovných miest.

Opatrenie E.2. 1-dňová turistika

Cieľom opatrenia je podpora rozvoja cestovného ruchu v okrese Košice-okolie, so zameraním sa na využitie aktuálnych možností okresu v tejto oblasti, a to na finančnú podporu 1- dňovej turistiky. Cestovný ruch v okrese Košice-okolie je aj v súčasnosti na veľmi nízkej úrovni v porovnaní s ostatnými okresmi SR. Slabá infraštruktúra nedokáže zabezpečiť dostatočné podmienky pre zahraničných turistov na dlhodobú rekreáciu. Zameranie sa na 1-dňovú vidiecku ekoturistiku, ktorá bude dostupná najmä pre domáce obyvateľstvo a kúpyschopných obyvateľov mesta Košice, bude predstavovať základ pre podporu viac dňovej turistiky v okrese, plánovanej do budúcnosti. Podstatou opatrenia je zameranie sa na domáceho návštevníka, občanov z blízkeho okolia a z Košíc.

Počet vytvorených pracovných miest:	30
Počet podporených projektov cestovného ruchu, vhodných na 1-dňovú turistiku	10
Partneri:	obce, podnikateľské subjekty, KSK, mimovládne neziskové organizácie
Termín:	2018-2022

Na základe analýzy prostredia, sme v okrese Košice-okolie identifikovali 20 prírodných a kultúrnych oblastí, vhodných na rozvoj 1-dňovej turistiky.

Výhľadová hodnota je podpora rozvoja **10 vybraných turistických bodov**, vhodných na 1-dňovú turistiku a s tým spojený vznik 30 nových pracovných miest.

Predpokladané zdroje financovania prioritnej oblasti E. Cestovný ruch

Predpokladané zdroje financovania:	Programy spolufinancované z EŠIF resp. ekvivalent v rámci programového obdobia 2020+, RP, VÚC, vlastné zdroje, Fond na podporu umenia, Fond na podporu kultúry národnostných menšín
Celkový rozpočet:	10 700 tis. eur
Z toho výška RP:	902 500 eur
Z toho orientačne programy spolufinancované z EŠIF:	9 797 500 eur

F. Prioritná oblasť Sociálna oblasť, ambulatná zdravotná starostlivosť a služby zamestnanosti

V oblasti sociálna oblasť, ambulatná zdravotná starostlivosť a služby zamestnanosti boli identifikované viaceré problémy a následne stanovené opatrenia, ktorých realizáciou je možné dosiahnuť zlepšenie súčasného stavu sociálnej oblasti a marginalizovaných rómskych komunit v okrese Košice-okolie s nadväznosťou na tvorbu nových pracovných miest.

1. podpora samozamestnania obyvateľov z MRK v poľnohospodárstve,
2. medzitrh práce/ zamestnanosť / bývanie / vzdelanie,
3. podpora výstavby stacionárov/zariadení pre seniorov ako reakcia na súčasný trend starnutia populácie,
4. zriadenie odborných krúžkov v rámci vyučovania - obrábanie pôdy a remeselná práca,
5. finančná podpora pre tvorbu pracovných miest odborných pedagogických asistentov v triedach,
6. podpora sociálnych podnikov.

Opatrenie F.1. Podpora subjektov sociálnej ekonomiky a subjektov na podporu lokálnej zamestnanosti

Cieľom opatrenia je podpora vzniku podnikov, ktoré budú zamerané na vytváranie nových pracovných miest s dôrazom na zamestnávanie znevýhodnených a zraniteľných osôb na trhu práce. Činnosť podnikov bude zameraná napr. na údržbu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, lesných ciest, drobné práce v stavebníctve, realizáciu protipovodňových opatrení, čistenie vodných tokov, odstraňovanie invázijských druhov rastlín, zhodnocovanie biologicky rozložiteľného materiálu, spracovanie dreveného odpadu, triedenie odpadov a nakladanie s ním a pod.

V rámci opatrenia budú podporené aktivity zamerané na:

- vznik nových podnikov, vybavenie a chod sociálneho podniku, obecného podniku,
- mzdové výdavky
- aktivizácia a adaptácia dostupnej pracovnej sily v okrese so zameraním na zlepšenie postavenia znevýhodnených a zraniteľných osôb na trhu práce.

Počet vytvorených pracovných miest:	20
Počet stredísk duálneho vzdelávania:	3
Partneri:	obce, podnikateľské subjekty, mimovládne neziskové organizácie
Termín:	2018-2022

V súčasnosti v okrese funguje 6 alokovaných pracovísk s duálnym vzdelávaním.

Výhľadová hodnota je realizácia ďalších **3 stredísk duálneho vzdelávania** a s tým súvisiaci vznik **20 nových pracovných miest**.

Opatrenie F.2. Poskytovanie služieb zamestnanosti

Cieľom opatrenia je zlepšenie postavenia UoZ na trhu práce, zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti UoZ a znevýhodnených UoZ.

Cieľom opatrenia je zlepšenie postavenia UoZ na trhu práce, zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti UoZ a znevýhodnených UoZ. Národné projekty ÚPSVaR podporia aktivizáciu a adaptáciu dostupnej pracovnej sily. Jedným z národných projektov určených výhradne najmenej rozvinutým okresom je projekt „Cesta na trh práce 2“ zameraný na podporu týchto opatrení: Podpora vytvárania pracovných miest pre UoZ, Podpora vytvárania pracovných miest u verejných zamestnávateľov a Zamestnám sa sám aj v poľnohospodárskej prvovýrobe. Opatrenie, síce, priamo nebude vytvárať nové pracovné miesta, avšak sekundárnym efektom opatrenia bude adaptácia a zaradenie uchádzačov o zamestnanie na trh práce.

Počet vytvorených pracovných miest:	0
Počet uchádzačov o zamestnanie, ktorým bola poskytnutá pomoc pri adaptácii a zaradení na trh práce	369
Partneri	obce, podnikateľské subjekty
Termín:	2018-2022

Výhľadová hodnota je 369 uchádzačov o zamestnanie, ktorým bola poskytnutá pomoc pri adaptácii a zaradení na trh práce.

Opatrenie F.3. Zakladanie stacionárov/zariadení pre seniorov ako reakcia na súčasný trend starnutia populácie

Cieľom opatrenia je podpora existujúcich a tvorba nových stacionárov a zariadení pre seniorov ako reakcia na súčasný trend starnutia populácie. Na základe analýzy jednotlivých mikroregiónov sa ukázalo, že v okrese Košice-okolie je výrazná absencia týchto zariadení a nepokrýva potreby a požiadavky dotknutého obyvateľstva a spoločnosti.

Aktivity budú zamerané na:

- rekonštrukciu a rozširovanie kapacít existujúcich zariadení
- stavbu nových regionálnych zariadení v strediskových obciach

Počet vytvorených pracovných miest:	35
Počet regionálnych zariadení pre seniorov	2
Počet regionálnych denných stacionárov	3
Partneri:	obce, podnikateľské subjekty

Termín:	2018-2022
----------------	-----------

V okrese sa nachádzajú 3 zariadenia pre seniorov s vyťaženosťou 100 %, kde čakacia doba na lôžko trvá viac ako 1 rok. Denné stacionáre sa nachádzajú v 4 obciach. **Výhľadová hodnota** je podpora otvorenia **2 regionálnych zariadení pre seniorov a 3 denných stacionárov** a s tým spojený vznik 35 nových pracovných miest.

Opatrenie F.4. Skvalitňovanie ambulantnej zdravotnej starostlivosti modernizáciou a integráciou zariadení poskytujúcich ambulantnú zdravotnú starostlivosť

Cieľom opatrenia je zvýšenie kvality poskytovania ambulantnej zdravotnej starostlivosti v okrese. Zámerom bude zabezpečiť poskytovanie všeobecnej a špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti a zlepšiť dostupnosť, efektívnosť a kvalitu zdravotnej starostlivosti. Novými centrami sa vytvoria aj možnosti na integráciu zdravotnej starostlivosti so sociálnymi službami. V centrách budú okrem všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti poskytované aj špecializované služby, ktoré by mali v prvom rade odrážať výskyt chorôb v danom okrese.

Počet vytvorených pracovných miest:	15
Počet vybudovaných CIZS:	5
Partneri:	MZ SR, obce v rámci udržateľného mestského rozvoja KM Košice, poskytovatelia ambulantnej zdravotnej starostlivosti/lekári, poskytovateľ sociálnych služieb
Termín:	2018-2021

Predpokladané zdroje financovania prioritnej oblasti F. Sociálna oblasť, ambulantná zdravotná starostlivosť a služby zamestnanosti

Predpokladané zdroje financovania:	Programy spolufinancované z EŠIF resp. ekvivalent v rámci programového obdobia 2020+, RP, vlastné zdroje, SIH
Celkový rozpočet:	7 110 tis. eur
Z toho výška RP:	190 tis. eur
Z toho orientačne programy spolufinancované z EŠIF:	6 920 tis. eur

G. Podporné systémové opatrenia na realizáciu Akčného plánu na úrovni Košického samosprávneho kraja

Košický samosprávny kraj má záujem o úspešnú realizáciu Akčného plánu okresu Košice-okolie. Za týmto účelom KSK:

1. bude podporovať realizáciu opatrení uvedených v Akčnom pláne, kde je KSK partner v oblasti školstva, dopravnej infraštruktúry a infraštruktúry cestovného ruchu,
2. bude podporovať spoluprácu regionálnej pobočky Národného podnikateľského centra v Košiciach s existujúcimi a potenciálnymi MSP v okrese Košice-okolie,

3. pripojiť sa na partnerskú platformu spolupráce centier podpory rozvoja okresov, ktorá bude na pravidelnej báze podporovať výmenu a zdieľanie informácií spojených s manažmentom Akčných plánov NRO,
4. iniciuje zaradenie prioritných projektových zámerov Akčného plánu do Regionálnej integrovanej územnej stratégie, prostredníctvom Rady partnerstva na úrovni VÚC
5. s cieľom odľahčenia kapacity cestnej dopravy v regióne bude podporovať zintenzívnenie železničnej dopravy na úseku Moldava nad Bodvou – Košice so súbežným odstránením autobusových liniek na tejto trase a vytvorenie systému návozných a odvozných autobusových liniek k/z terminálu integrovanej osobnej prepravy v Moldave nad Bodvou.

H. Podporné systémové opatrenia na realizáciu Akčného plánu na úrovni ústrednej štátnej správy

Pre úspešnú realizáciu Akčného plánu je potrebné, nad rámec uznesenia vlády SR vo vzťahu k okresu Košice-okolie, prijať nasledujúce systémové opatrenia na úrovni štátnej správy:

1. vytvoriť nové podporné nástroje zo zdrojov programov spolufinancovaných z EŠIF na aktívne opatrenia na trhu práce, so zameraním na riešenie problémov najmenej rozvinutých okresov, ktoré boli zaradené do zoznamu najmenej rozvinutých okresov,
2. motivačným a efektívnym nastavením priamych platieb a neprojektových podpôr podporiť produkciu a zamestnanosť na vidieku,
3. v celoslovenských výzvach z podporných programov spolufinancovaných z EŠIF zabezpečiť zvýhodnenie projektov realizovaných v NRO,
4. zaviesť efektívne opatrenia na podporu mladých poľnohospodárov a začínajúcich podnikateľov na celoslovenskej úrovni vrátane NRO,
5. podporiť budovanie kapacít jasí a predškolských zariadení,
6. ponúkať záujemcom investičných zámerov priemyselnej produkcie umiestnenie prednostne v priemyselných parkoch v okrese,
7. vyčleniť finančné zdroje na investičnú pomoc pre projekty cestovného ruchu, a to na významné investičné projekty v strediskách cestovného ruchu v okrese,
8. v rámci dotačného programu zameraného na obnovu národných kultúrnych pamiatok zabezpečiť zvýhodnenie projektov realizovaných v NRO,
9. riešenie súčasného stavu prírodnej pamiatky Herliansky gejzír vo vzťahu k UNESCO, ktorá je od roku 2002 uvedená na predbežnom zozname UNESCO, avšak zatiaľ nebola do tohto zoznamu nezaradená,
10. podpora bytovej politiky v rámci individuálnej bytovej výstavby ako forma prevencie pred vyľudňovaním regiónu,
11. zmierňovať administratívnu záťaž, zefektívniť súčinnosť príslušných orgánov verejnej správy v súvislosti so stavebným procesom.

6. Zdroje financovania Akčného plánu rozvoja okresu Košice-okolie

Z celkovej odhadovanej finančnej investície v rokoch 2018 – 2022 sa predpokladá krytie z verejných zdrojov vo výške cca **71 439 375 eur**, z toho z programov spolufinancovaných

z EŠIF vo výške **66 689 375 eur**, pričom celková **výška regionálneho príspevku** bude **4 750 000 eur** (950 000 eur ročne).

Všetky sumy uvádzané pri jednotlivých opatreniach sú indikatívne a budú detailne špecifikované až v rámci procesu realizácie opatrení.

Úspešnosť aktivít závisí od predloženia a schválenia príslušných projektových zámerov, ako aj od rozsahu súkromných zdrojov, efektivity zapojenia verejných zdrojov a možností štátneho rozpočtu.

Podmienkou podpory projektových zámerov, ktoré majú ambíciu byť financované z európskych programov, je ich súlad s cieľmi a oprávnenými aktivitami operačných programov a Programom rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2020, ako aj súlad so schválenými zámermi národných projektov a podmienkami dopytovo orientovaných projektových výziev.

V prípade, že opatrenie Akčného plánu bude financované z verejných zdrojov a bude smerovať subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť, bude posudzované a realizované podľa osobitných predpisov v oblasti štátnej pomoci, minimálnej pomoci a v súlade so zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci).

Prijímateľmi podpory RP sú subjekty podľa zákona.

Tab.18 Prepojenie navrhovaných opatrení akčného plánu okresu Košice-okolie s existujúcimi programami SR

Opatrenie Akčného plánu	Názov programu/ schémy	Priorita programu	Opatrenie programu
A2. Vytvorenie Centra podpory regionálneho rozvoja okresu Košice-okolie	-	-	-
B.1. Podpora mobility žiakov v regióne	Operačný program Ľudské zdroje	Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy	Zvýšiť inklúziu a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
B.2 Podpora zvyšovania kapacít jasli, predškolských zariadení a základných škôl	Integrovaný regionálny operačný program	Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné	Podpora a rozvoj služieb starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa na komunitnej úrovni
B.3 Finančná podpora pre tvorbu pracovných miest pre odborných pedagogických asistentov v triedach s vysokým podielom MRK	Operačný program Ľudské zdroje	Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy	Zvýšiť inklúziu a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
	Operačný program Ľudské zdroje	Podpora profesijne orientovaných bakalárskych programov	Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce
B.4 Podpora duálneho vzdelávania	Operačný program Ľudské zdroje	Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídania zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a	Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúcej potreby trhu práce

Opatrenie Akčného plánu	Názov programu/schémy	Priorita programu	Opatrenie programu
		rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania	
C.1 Podpora mobility voľnej pracovnej sily v regióne v oblasti poľnohospodárstva	Operačný program Ľudské zdroje	Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily	Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby
C.2 Podpora mikro a malých podnikov	Integrovaný regionálny operačný program	Podpora prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore pre účely tvorby pracovných miest (decentralizovaná podpora)	Zakladanie kreatívnych centier (centralizovaná podpora) a podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (emerging talents)
	Operačný program Výskum a inovácie	Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie	Podpora zapájania MSP do programov EÚ (zapájanie MSP do 2. fázy programu SME Instrument v rámci programu Horizont 2020)
C.3 Podpora poľnohospodárstva so zameraním na špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu	-	-	-
D.1 Vybudovanie cyklociest ako forma náhrady automobilovej dopravy	Integrovaný regionálny operačný program	Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových, a nízkokuhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb.
D.2 Podpora výstavby čistiarní odpadových vôd – odvádzanie a čistenie odpadových vôd	Integrovaný regionálny operačný program	Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek	Zlepšenie zásobovania pitnou vodou, čistenie odpadových vôd, kanalizácia
D.3 Zameranie sa na spracovanie komunálneho odpadu formou tvorby	Operačný program Kvalita životného prostredia	Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby,	Podpora predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

Opatrenie Akčného plánu	Názov programu/schémy	Priorita programu	Opatrenie programu
regionálnych zberných dvorov a spracovanie biologického odpadu formou regionálnych kompostovísk v strediskových obciach		ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	
	Operačný program Kvalita životného prostredia	Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	Triedený zber komunálnych odpadov, mechanicko-biologická úprava zmesového komunálneho odpadu a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v najmenej rozvinutých okresoch
	Operačný program Kvalita životného prostredia	1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	Podpora triedeného zberu komunálnych odpadov – pre podnikateľské subjekty podľa schémy štátnej pomoci
	Operačný program Ľudské zdroje	Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach	Výzva zameraná na vybudovanie, resp. dobudovanie systému triedeného zberu a odvozu komunálneho odpadu a realizáciu sanačných prác nelegálnych skládok, vrátane eliminácie nepriaznivých vplyvov nelegálnej skládky
D.4. Protipovodňové opatrenia	Operačný program Kvalita životného prostredia	Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov	Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov
	Operačný program Kvalita životného prostredia	Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov	Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine (v intraviláne obcí)
E.1 Vybudovanie absentujúcej infraštruktúry pri významných turistických bodoch	Operačný program Ľudské zdroje	Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily	Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva - doplnok z ESF
E.2 1-dňová turistika	Operačný program Ľudské zdroje	Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily	Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva - doplnok z ESF

Opatrenie Akčného plánu	Názov programu/schémy	Priorita programu	Opatrenie programu
F.1 Podpora subjektov sociálnej ekonomiky	-	-	-
F.2 Poskytovanie služieb zamestnanosti	Operačný program Ľudské zdroje	Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily	Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby
F.3 Zakladanie stacionárov/zariadení pre seniorov ako reakcia na súčasný trend starnutia populácie	Integrovaný regionálny operačný program	Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné	Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia ich produktivity a efektívnosti
	Operačný program Ľudské zdroje	Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívna časť a zlepšenie zamestnanosti	Vývoj nových zariadení podporujúcich sociálnu integráciu osôb so zdravotným postihnutím – doplnok z ESF
	Operačný program Ľudské zdroje	Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu	Podpora opatrovateľskej služby - doplnok z ESF

Zdroj: kompilácia informácií z webových stránok RO

Prehľad výdavkov, rozdelených podľa prioritných oblastí a opatrení Akčného plánu Košice-okolie, ktoré sú tvorené financovaním z programov spolufinancovaných z EŠIF a regionálneho príspevku a následným počtom novovytvorených pracovných miest, je uvedený v tabuľke 19.

Tab.19 Návrh rozdelenia regionálneho príspevku pre okres Košice-okolie

Prehľad výdavkov podľa prioritných oblastí a opatrení Akčného plánu NRO Košice-okolie				
Prioritná oblasť/opatrenie	Celkový rozpočet v eur	Programy spolufinancované z EŠIF v eur	RP v eur	Počet prac. miest
A. Systémové opatrenia Akčného plánu na úrovni okresu Košice-okolie	249 375	0	249 375	2
B. Prioritná oblasť Vzdelávanie	7 680 000	6 635 875	1 044 125	98
C. Prioritná oblasť Poľnohospodárstvo, priemysel a služby	15 200 000	13 780 000	1 420 000	419
D. Prioritná oblasť Infraštruktúra a životné prostredie	30 500 000	29 556 000	944 000	121
E. Prioritná oblasť Cestovný ruch	10 700 000	9 797 500	902 500	112
F. Prioritná oblasť Sociálna oblasť, ambulancia zdravotná starostlivosť a služby zamestnanosti	7 110 000	6 920 000	190 000	70
CELKOM	71 439 375	66 689 375	4 750 000	822

7. Proces monitorovania a hodnotenia dosiahnutého pokroku v zlepšení hospodárskej, sociálnej a environmentálnej situácii v okrese Košice-okolie

Na úrovni okresu, bude monitorovanie implementácie Akčného plánu zabezpečené Výborom, ktorého rokovania sa konajú podľa potreby, spravidla 4krát do roka. Činnosť Výboru vyplýva zo zákona a je v súlade so Štatútom výboru. Priebeh implementácie bude, z hľadiska vecnej príslušnosti, monitorovaný aj na úrovni KSK a príslušnými orgánmi alebo ministerstvami.

Taktiež bude zabezpečené vypracovanie správ o implementácii Akčného plánu. Správa o plnení Akčného plánu bude obsahovať najmä hodnotenie priameho a nepriameho vplyvu Akčného plánu na rozvoj okresu z hľadiska zamestnanosti, rozvoja infraštruktúry, mobilizácie finančných zdrojov pre rozvoj okresu a podpory spolupráce. Správa bude tiež obsahovať odporúčania pre pokračovanie plnenia Akčného plánu a pre program podpory najmenej rozvinutých okresov.

Výbor na základe predloženej správy o implementácii akčného plánu, v prípade potreby, schváli návrhy a odporúčania. Úrad vlády SR zverejní správy o plnení Akčného plánu

na svojom webovom sídle. Ak o to požiada vláda SR, predloží Úrad vlády SR správu o plnení Akčného plánu na rokovanie vlády.

Základnými kritériami pre výber projektov v rámci pilotných štartovacích aktivít a pre výber indikatívnych aktivít pre realizáciu v rámci Akčného plánu z hľadiska poskytnutia regionálneho príspevku sú:

- podpora projektov, ktoré generujú tvorbu pracovných miest,
- udržateľnosť aktivity po skončení doby priamej podpory,
- realizovateľnosť aktivity v danom čase, priestore a s danými kapacitami (finančnými, ľudskými, organizačnými),
- nevyhnutnosť aktivity v kontexte definovanej stratégie (je aktivita nevyhnutným predpokladom, prispieva rozhodujúcou mierou, prispieva, neprispieva),
- synergické efekty aktivity nad rámec jej priameho zamerania,
- miera efektu danej intervencie – očakávaná veľkosť kvalitatívnej a kvantitatívnej zmeny (napr. počet novovytvorených pracovných miest),
- miera zacielenia aktivity na riešenie primárnych problémov regiónu/súlad s prioritami stratégie,
- environmentálne prínosy aktivity (ako pridaná hodnota ekonomicky a sociálne zameraných aktivít),
- sociálne prínosy aktivity (ako pridaná hodnota environmentálne a ekonomicky zameraných aktivít),
- ekonomické prínosy aktivity (ako pridaná hodnota environmentálne a sociálne zameraných aktivít).

Tab.20 Zoznam ukazovateľov plnenia Akčného plánu s počiatocnými a cieľovými hodnotami

Prioritná oblasť/opatrenie	Názov merateľného ukazovateľa	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota
A. Systémové opatrenia Akčného plánu na úrovni okresu Košice-okolie			
A1. Vytvorenie platformy pre rozvoj okresu Košice-okolie s krajským mestom Košice	-	-	-
	-	-	-
A2. Vytvorenie Centra podpory regionálneho rozvoja okresu Košice-okolie	Počet novovytvorených pracovných miest	0	2
	Počet zrealizovaných projektov za pomoci CPRR	0	103
B. Prioritná oblasť Vzdelávanie			
B.1. Podpora mobility žiakov v regióne	Počet novovytvorených pracovných miest	0	20
	Kapacita vozidiel v regióne, určených na podporu mobility žiakov	0	200
B.2 Podpora zvyšovania kapacít jasí, predškolských zariadení a základných škôl a sprístupnenie predprimárneho vzdelávania pre deti a žiakov príslušníkov MRK	Počet novovytvorených pracovných miest	0	43
	Počet vytvorených miest v predškolských a školských zariadeniach	24 857	25 257

Prioritná oblasť/opatrenie	Názov merateľného ukazovateľa	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota
B.3 Finančná podpora pre tvorbu pracovných miest pre odborných pedagogických asistentov v triedach s vysokým podielom žiakov, príslušníkov MRK	Počet novovytvorených pracovných miest	16	31
	Počet podporených obcí, v ktorých sa nachádza školské zariadenie s vysokým podielom MRK	7	14
B.4 Podpora duálneho vzdelávania	Počet novovytvorených pracovných miest	0	20
	Počet stredísk duálneho vzdelávania	6	9
C. Prioritná oblasť Poľnohospodárstvo, priemysel a služby			
C.1 Podpora mobility voľnej pracovnej sily v regióne v oblasti poľnohospodárstva	Počet novovytvorených pracovných miest	0	86
	Kapacita vozidiel v regióne, určených na podporu mobility pracovnej sily v poľnohospodárstve	0	240
C.2 Podpora mikro a malých podnikov	Počet novovytvorených pracovných miest	20 000	20 151
	Počet podporených projektov, zameraných na podporu rozširovania kapacít mikro a malých podnikov	0	30
C.3 Podpora poľnohospodárstva so zameraním na špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu	Počet novovytvorených pracovných miest	5100	5 282
	Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v poľnohospodárstve	9%	12%
D. Prioritná oblasť Infraštruktúra a životné prostredie			
D.1 Vybudovanie cyklociest ako forma náhrady automobilovej dopravy	Počet novovytvorených pracovných miest	0	0
	Počet zrealizovaných km cyklociest, ako formy náhrady automobilovej dopravy	0	80
D.2 Podpora výstavby čistiarní odpadových vôd – odvádzanie a čistenie odpadových vôd	Počet novovytvorených pracovných miest	0	34
	Počet obyvateľov, napojených na čistiarne odpadových vôd	41 000	56 000
D.3 Zameranie sa na spracovanie komunálneho odpadu formou tvorby regionálnych zberných dvorov a spracovanie biologického odpadu formou regionálnych kompostovísk v strediskových obciach	Počet novovytvorených pracovných miest	0	40
	Počet regionálnych zberných	9	12
	Počet regionálnych kompostovísk	0	2
D.4. Protipovodňové opatrenia	Počet novovytvorených pracovných miest	0	47
	Počet podporených projektov, zameraných na realizáciu protipovodňovej ochrany obcí	0	24
E. Prioritná oblasť Cestovný ruch			
E.1 Vybudovanie absentujúcej infraštruktúry pri významných turistických bodoch	Počet novovytvorených pracovných miest	0	82
	Počet podporených projektov cestovného ruchu, zameraných na dobudovanie infraštruktúry pri dôležitých turistických bodoch	0	4

Prioritná oblasť/opatrenie	Názov merateľného ukazovateľa	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota
E.2 1-dňová turistika	Počet novovytvorených pracovných miest	0	30
	Počet podporených projektov cestovného ruchu, vhodných na 1-dňovú turistiku	0	10
<i>F. Prioritná oblasť Sociálna oblasť, ambulancná zdravotná starostlivosť a služby zamestnanosti</i>			
F.1 Podpora subjektov sociálnej ekonomiky a subjektov na podporu lokálnej zamestnanosti	Počet novovytvorených pracovných miest	0	20
	Počet stredísk duálneho vzdelávania	6	9
F.2 Poskytovanie služieb zamestnanosti	Počet novovytvorených pracovných miest	0	0
	Počet uchádzačov o zamestnanie, ktorým bola poskytnutá pomoc pri adaptácii a zaradení na trh práce	0	369
F.3 Zakladanie stacionárov/zariadení pre seniorov ako reakcia na súčasný trend starnutia populácie	Počet novovytvorených pracovných miest	0	35
	Počet regionálnych zariadení pre seniorov	3	5
	Počet regionálnych denných stacionárov	4	7
F.4. Skvalitňovanie ambulancnej zdravotnej starostlivosti modernizáciou a integráciou zariadení poskytujúcich ambulancnú zdravotnú starostlivosť	Počet novovytvorených pracovných miest	0	15
	Počet centier integrovanej zdravotnej starostlivosti	0	5

PRÍLOHY

Príloha 1 Zoznam obcí a miest okresu Košice-okolie

Bačkovík	Baška	Belža	Beniakovce
Bidovce	Blažice	Bočiar	Bohdanovce
Boliarov	Budimír	Bukovec	Bunetice
Buzica	Cestice	Čakanovce	Čaňa
Čečejevce	Čížatice	Debraď	Drienovec
Družstevná pri Hornáde	Ďurďošík	Ďurkov	Dvorníky-Včeláre
Geča	Gyňov	Hačava	Háj
Haniska	Herľany	Hodkovce	Host'ovce
Hrašovík	Hýľov	Chorváty	Chrastné
Janík	Jasov	Kalša	Kecerovce
Kecerovský Lipovec	Kechnec	Kokšov - Bakša	Komárovce
Kostoľany nad Hornádom	Košická Belá	Košická Polianka	Košické Oľšany
Košický Klečenov	Kráľovce	Kysak	Malá Ida
Malá Lodina	Medzev	Milhost'	Mokrance
Moldava nad Bodvou	Mudrovce	Nižná Hutka	Nižná Kamenica
Nižná Myšľa	Nižný Čaj	Nižný Klátov	Nižný Lánec
Nová Polhora	Nováčany	Nový Salaš	Obišovce
Oľšovany	Opátka	Opiná	Paňovce
Peder	Perín - Chym	Ploské	Poproč
Rákoš	Rankovce	Rešica	Rozhanovce
Rudník	Ruskov	Sady nad Torysou	Seňa
Skároš	Slančík	Slanec	Slanská Huta
Slanské Nové Mesto	Sokol'	Sokol'any	Svinica
Šemša	Štós	Trebejov	Trst'any
Trstené pri Hornáde	Turna nad Bodvou	Turnianska Nová Ves	Vajkovce
Valaliky	Veľká Ida	Veľká Lodina	Vtáčkovce
Vyšná Hutka	Vyšná Kamenica	Vyšná Myšľa	Vyšný Čaj
Vyšný Klátov	Vyšný Medzev	Zádiel	Zlatá Idka
Žarnov	Ždaňa		

Zdroj: vlastné

Príloha 2 Využitie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy v okrese 2013-2017

Okres Košice-okolie rok	Celková výmera územia obce - mesta (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - spolu (v m ²)	Podiel poľnohospodárskej pôdy v okrese (%)	Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m ²)	Podiel ornej pôdy (%)	Poľnohospodárska pôda - chmeľnica (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - vinica (v m ²)	Podiel viníc (%)
2017	1 534 601 834	750 500 107	48,91	544 300 210	72,53	0	593 274	0,08
2016	1 541 304 209	753 911 990	48,91	546 767 773	72,52	0	593 274	0,08
2015	1 534 607 277	752 280 608	49,02	544 718 387	72,41	0	593 274	0,08
2014	1 534 607 277	753 694 127	49,11	545 385 302	72,36	0	593 274	0,08
2013	1 534 607 277	753 712 416	49,11	545 340 371	72,35	0	593 274	0,08

Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m ²)	Podiel ovocných sadov (%)	Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m ²)	Podiel TTP (%)	Nepoľnohospodárska pôda - spolu	Podiel nepoľnohospodárskej pôdy v okrese (%)	Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok (v m ²)	Podiel lesných pozemkov (%)
4 553 436	0,61	173 593 464	23,13	784 101 727	51,09	655 527 556	83,60
4 558 624	0,60	174 491 652	23,14	787 392 219	51,09	654 871 367	83,17
4 560 548	0,61	174 853 606	23,24	782 326 669	50,98	654 206 121	83,62
4 566 604	0,61	175 603 090	23,30	780 913 150	50,89	653 553 980	83,69
4 567 155	0,61	175 634 036	23,30	780 894 861	50,89	653 571 558	83,70

Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha (v m ²)	Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie (v m ²)	Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha (v m ²)
26 287 078	69 098 298	33 188 795
26 300 567	72 583 464	33 636 821
26 297 208	68 691 331	33 132 009
26 227 314	68 074 570	33 057 286
26 232 988	67 800 225	33 290 090

Zdroj: Datacube, 2017

Príloha 3 Stavebno-technický stav ciest v okrese Košice-okolie

Správca 1	Správca 2	Trieda cesty	VD [km]	D [km]	V [km]	NV [km]	H [km]	Dĺžka cesty[km]
SC KSK	SC KSK - SU MB	II	11,49	18,92	45,34	19,75	1,30	96,80
SC KSK	SC KSK - SU MB	III	73,71	82,70	103,72	115,87	15,76	391,76
SC KSK	SC KSK - SU MB	SPOLU	85,20	101,62	149,06	135,62	17,06	488,56

Zdroj: Správa ciest KSK, 2018

Príloha 4 Stavebno-technický stav mostov v okrese Košice-okolie

Stavebno- technický stav	%	Počet mostov
Bezchybný	5,6 %	10
Veľmi dobrý	8,4 %	15
Dobrý	43,6 %	78
Uspokojivý	27,4 %	49
Zlý	10,6 %	19
Veľmi zlý	4,5 %	8
Havarijný	0,0 %	0
neznámy	0,0 %	0
Σ	100,0 %	179

Zdroj: Správa ciest KSK, 2018

Príloha 5 Komunálny odpad vyprodukovaný v okrese Košice-okolie za rok 2017

kód odpadu	názov odpadu	množstvo v tonách
200101	Papier a lepenka	548,6
200102	Sklo	1 178,9
200103	Viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky	10,0
200108	Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	9,0
200121	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	0,2
200123	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	54,3
200125	Jedlé oleje a tuky	1,8
200126	Oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	0,8
200127	Farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	4,0
200133	Batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02 alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	5,1
200134	Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	0,2
200135	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23 obsahujúce nebezpečné časti	62,3
200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	302,5
200138	Drevo iné ako uvedené v 20 01 37	14,9
200139	Plasty	1 388,9
200140	Kovy	517,1
200201	Biologicky rozložiteľný odpad	176,7
200203	Iné biologicky nerozložiteľné odpady	1,6
200301	Zmesový komunálny odpad	19 200,8
200307	Objemný odpad	5 707,1
200308	Drobný stavebný odpad	1 008,9
	Spolu	30 193,6

Zdroj: Datacube, 2017

Príloha 6 Rozdelenie územia okresu Košice-okolie so zameraním na prvky cestovného ruchu

SMER SLANSKÉ VRCHY	
Čaňa	<ul style="list-style-type: none"> - Čanianske jazerá – 4 štrkoviská využívané na rekreačné účely - Autocamping Tajvan Čaňa
Ďurkov	<ul style="list-style-type: none"> - tri prieskumné vrty so 136-stupňovou vodou na rozhraní štyroch obcí Ďurkov, Svinica, Bidovce, Olšovany vo vlastníctve SPP cez spoločnosť Geoterm vhodné na aquapark, energetické hospodárstvo, skleníkové hospodárstvo
Herľany	<ul style="list-style-type: none"> - Herľiansky gejzír (národná prírodná pamiatka), jediný studený gejzír v Európe, ktorý strieka do výšky 7 – 15 metrov - areál je vo vlastníctve Technickej univerzity Košice - v 17. Storočí boli známe ako kúpeľné miesto - nástupné miesto pre plánovaný Slanský geopark
Nižná Myšľa	<ul style="list-style-type: none"> - Archeologické nálezisko staršej doby bronzovej svojou atraktivitou vhodné na vybudovanie archeoparku - Kaštieľ (pôvodný románsko-gotický prepoštský kláštor z 13. storočia) - Archeologická trasa v katastroch obcí Mikroregiónu Hornád
Slanec	<ul style="list-style-type: none"> - obec vznikla ako podhradie hradu Slanec - zrúcaniny hradu Slanec (OZ Zachráňme hrad Slanec), cezhranične prepojený s hradom Füzér v Maďarsku
Slanská Huta	<ul style="list-style-type: none"> - jazero Izra – najväčšie jazero v Slanských vrchoch, v minulosti vyhľadávané rekreačné stredisko a centrum cestovného ruchu, vhodné na kúpanie, člnkovanie, rybolov
SMER VOLOVSKÉ VRCHY	
Bukovec	<ul style="list-style-type: none"> - prímestská Bukovecká umelá vodná nádrž prístupná pre verejnosť a na rekreačné účely
Obišovce	<ul style="list-style-type: none"> - Mariánske pútnické miesto - v dobe bronzovej v jej katastri stálo hradisko na hrebeni Stráže - v lokalite Zámčisko viditeľné ruiny kamenného hrádka z 13. storočia - Vodný mlyn
Malá Lodina / Veľká Lodina	<ul style="list-style-type: none"> - vyrovnávacia vodná nádrž nazývaná ako Ružín II pre vodné dielo Ružín, ktorá slúži predovšetkým na rybolov - Malá Lodina : nástupné miesto na splav Hornádu - Malá Lodina : chatárska oblasť Košičanov
Košická Belá	<ul style="list-style-type: none"> - vyhľadávaná rekreačná a chalupárska lokalita Košičanov - viaceré rekreačné zariadenia okolo vodnej nádrže Ružín spadajú pod túto obec
Vodná nádrž Ružín	<ul style="list-style-type: none"> - prímestská športovo - rekreačná oblasť Ružín – Košické Hámre s 11 strediskami cestovného ruchu a chatovými osadami - vodná nádrž kopíruje pôvodne zaklesnuté meandre Hornádu - najkrajší výhľad je z vrchu Sivec (781 m. n. m.)
Zlatá Idka	<ul style="list-style-type: none"> - starobylá banícka obec, kde sa dolovalo zlato a striebro (budova banskej správy z roku 1767 a štôlna Breuner – pamiatkovo chránený objekt) - lyžiarske stredisko Skipark Erika s 5 zjazdovkami, dvojsedačkovou lanovkou, - východiskové miesto na Kojšovskú hoľu 1246 m. n. m.
Jasov	<ul style="list-style-type: none"> - barokový kláštor premonštrátov (NKP), pôvodne gotická stavba z prelomu 12. a 13. Storočia, s kostolom svätého Jána Krstiteľa -> veľkolepá stavba projektovaná viedenským staviteľom Pilgramom, jedna z najvzácnejších knižníc na Slovensku s približne osemdesiatimi tisíc zväzkami kníh, - kláštorná záhrada -> slovenský unikát, pamätník záhradnej architektúry z II. pol. 18.storočia - Jasovská jaskyňa zapísaná v zozname UNESCO - jasovské rybníky - zvyšky stredovekého strážneho hrádka zo začiatku 14. Storočia

	- autocamping Jasov
Mesto Medzev	<ul style="list-style-type: none"> - nemecké osídlenie tzv. „mantákmi“, dodnes zachovalé nemecké nárečie „mantáčtina“ - zachovalý „hámor“ z 15.stor. na spracovanie železa - veľké železné kladivá na vodný pohon - Medzev preslávil výrobou kovaného náradia, najmä na ručné poľnohospodárske práce - Múzeum kinematografie rodiny Schusterovcov - Kemping Vyšný Medzev - Ranč Šugov
Štós Klimatické kúpele Štós	<ul style="list-style-type: none"> - V roku 1963 daná do užívania prvá klasická fínska sauna na území bývalého Československa - Kúpele na liečbu dýchacích ciest - Využívajú speleoterapiu v blízkej Jasovskej jaskyni. - NKP Lesopark s 200 druhmi vzácnych drevín a kvetov
SMER KOŠICKÁ KOTLINA	
Budimír	<ul style="list-style-type: none"> - Klasicistický kaštieľ s parkom vo vlastníctve Slovenského technického múzea, expozícia historických hodín - Burza starožitností - obľúbená u Košičanov
Rozhanovce	<ul style="list-style-type: none"> - V obci Rozhanovce sa odohrala slávna bitka medzi Omodejovcami a Karolom Robertom z Anjou zvaná ako „Bitka pri Rozhanovciach“ (15.6.1312) - išlo vraj o najväčšiu rytiersku bitku od čias tatárskeho vpádu, v ktorej sa zúčastnilo 10000 bojovníkov - Rozhanovce pôsobili ako geto pre košických židov s rabinátom, lebo v Košiciach sa do roku 1840 židia nesmeli usadiť. - renesančná kúria (17. stor.), ďalšie dve rokokové kúrie (18. stor.) a štyri klasicistické zemianske kúrie (18. a 19. stor.). - „Abovské slávnosti“ - najznámejšie folklórne slávnosti regiónu Abov
SMER NP SLOVENSKÝ KRAS	
Mesto Moldava nad Bodvou	<ul style="list-style-type: none"> - Moldavské múzeum – autentická kováčka vyhňa s otvoreným ohniskom - Vínna pivnica v Moldave - Múzeum vín Máté Laczkó Szepsi-ho; Moldava ležala na pôvodnej vínnej obchodnej ceste, ktorá smerovala z Tokaja cez Košice a Spiš do Poľska; v Moldave sa časť vínnej produkcie skladovala
Turňa nad Bodvou	<ul style="list-style-type: none"> - ruiny stredovekého hradu - Turniansky hrad (Hrad Turňa) - turistický chodník na Zádielsku planinu a do obce Hačava nad obcou Háj - turistický chodník do Zádielskej doliny - Turnianska vínná cesta – vínná réva pre biele víno má tradíciu pestovania na severných stráňach okolitých planín,
Zádiel	- Vstupná brána do krasového kaňonu Zádielskej tiesňavy (národná prírodná rezervácia) – najkrajšia dolina Slovenského krasu, ideálne miesto na skalolezenie, pešiu turistiku, cykloturistiku
Háj	<ul style="list-style-type: none"> - 10-metrový anjel z amerického filmu „Behind Enemy lines“ (Za nepriateľskou líniou) natáčaného v okolí obce, umiestnený je vo farskej záhrade, - Vstup do Hájskeho údolia - Pôvodná drevená architektúra obce Hačava na konci Hájskeho údolia, Hájske vodopády - Zachované pôvodné sedliacke domy typu „palóc“

Zdroj: vlastné

Príloha 7 Poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Košice-okolie

Domovy sociálnych služieb a opatrovatel'ské služby (názov, obec)	
Domov dôchodcov Poproč	Obec Olšovany
Domov Svätej Anny, n. o., Poproč	Obec Poproč
LÚČ - Domov sociálnych služieb, Šemša	Obec Rankovce
Maják, n. o., Sady nad Torysou	Obec Rozhanovce
Mesto Medzev	Obec Sady nad Torysou
Mesto Moldava nad Bodvou	Obec Seňa
O. z. pri detských jaslách VČIELKA, Nižný Klátov	Obec Skároš
Obec Bidovce	Obec Slanec
Obec Bohdanovce	Obec Slanské Nové Mesto
Obec Buzica	Obec Svinica
Obec Čaňa	Obec Šemša
Obec Gyňov	Obec Trstené pri Hornáde
Obec Geča	Obec Turňa nad Bodvou
Obec Jasov	Obec Valaliky
Obec Kalša	Obec Veľká Ida
Obec Košické Olšany	Obec Vyšná Myšľa
Obec Kysak	Obec Vyšný Medzev
Obec Milhošť	Obec Ždaňa
Obec Mokrance	PATRIA, n. o., Drienovec
Obec Nižná Kamenica	REGINA - DSS Kráľovce
Obec Nižná Myšľa	SENIORCENTRUM SV. ALŽBETY, Rozhanovce
Obec Nižný Klátov	Zachraňujeme životy, n. o., Moldava nad Bodvou
Obec Nižný Lánec	Zariadenie pre seniorov - Domov sv. Alžbety, Moldava nad Bodvou
	Zariadenie sociálnych služieb, n. o. Ďurďošik

Zdroj: KSK, 2018

Príloha 8 Poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Košice-okolie

Poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Košice-okolie		
	mesto/obec	počet
Komunitné centrá	Moldava nad Bodvou	7
	Čaňa	
	Jasov	
	Kecеровce	
	Nižný Lánec	
	Rankovce	
	Veľká Ida	

Zdroj: KSK, 2018/ UPSVaR, 2018

Príloha 9 Detské domovy

Detské domovy	mesto/obec	počet
	Nižná Kamenica	
	Štós	
	Turňa nad Bodvou	

Príloha 10 Percentuálne vyjadrenie kultúrnej a športovej vybavenosti v okrese Košice-okolie

	Vybavenosť v % v okrese Košice-okolie
Kultúrne domy	83,95 %
Amfiteátre	19,75 %
Detské ihriská	70,37 %
Futbalové ihriská	67,90 %
Multifunkčné ihriská	38,27 %
Workoutové	3,70 %
Tenisové	8,64 %
Tržnice	1,62 %
Kúpalisko	1,62 %

Zdroj: vlastné

Príloha 11 Rozdelenie obcí okresu Košice-okolie podľa počtu obyvateľov, infraštruktúry, školských zariadení, MRK a počtu FO a PO

Názov obce	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod v %	Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu s ČOV v %	MŠ počet	MŠ miesta	ZŠ počet	ZŠ miesta	MRK počet osád	MRK počet osôb	Počet fyzických osôb	Počet právnických osôb
Báčkovík	567	neuvadené	neuvadené	1	35	1	58	1	301	11	5
Baška	623	11	neuvadené	0	0	0	0	0	0	30	22
Belža	415	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	0	9	7
Beniakovce	723	53	neuvadené	1	24	0	neuvadené	1	114	25	18
Bídovce	1575	90	72	1	45	1	526	1	400	51	48
Blažice	631	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	1	190	22	6
Bočiar	254	100	neuvadené	0	0	0	0	1	13	5	2
Bohdanovce	1100	90	95	1	53	1	478	0	54	60	17
Boliarov	896	neuvadené	neuvadené	1	36	1	190	2	599	19	10
Budimír	1202	73	5	1	53	1	874	0	0	59	46
Bukovec	822	84	neuvadené	0	0	0	0	0	0	41	22
Bunetice	91	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	0	5	2
Buzica	1209	7	neuvadené	1	64	1	316	0	300	33	29
Cestice	844	4	neuvadené	0	0	1	26	0	0	37	18
Čakanovce	689	64	neuvadené	1	36	1	106	1	345	10	8
Čaňa	5882	2	67	2	146	1	1316	3	1220	173	119
Čečejevce	2144	80	neuvadené	1	94	1	494	0	190	68	47
Čížatice	407	neuvadené	neuvadené	1	26	0	0	0	0	16	10
Debrad'	400	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	1	40	15	6
Drienovec	2269	78	29	1	26	1	564	1	800	40	23
Družstevná pri Hornáde	2773	79	neuvadené	1	102	1	684	2	720	110	46
Ďurd'ošík	583	96	91	1	29	0	0	0	0	17	18
Ďurkov	1845	85	4,7	1	61	1	338	2	828	43	20
Dvorníky-Včeláre	440	69	neuvadené	1	26	1	22	0	44	0	0
Geča	1725	3	51,6	1	56	0	0	0	41	69	29
Gyňov	672	98	neuvadené	1	23	0	0	0	0	18	15
Hačava	221	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	89	7	4

Акčný план розвитку округу Кошице-околіє (2018-2022)

Názov obce	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod v %	Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu s ČOV v %	MŠ počet	MŠ miesta	ZŠ počet	ZŠ miesta	MRK počet osád	MRK počet osôb	Počet fyzických osôb	Počet právnických osôb
Háj	274	94	neuvedené	0	0	0	0	0	0	10	4
Haniska	1494	85	neuvedené	1	55	1	460	0	0	50	42
Herľany	297	96	neuvedené	0	0	1	80	0	0	12	6
Hodkovce	332	neuvedené	neuvedené	0	0	0	0	0	0	13	10
Host'ovce	195	83	neuvedené	0	0	0	0	0	0	3	4
Hrašovík	367	9	82,8	0	0	0	0	0	0	22	8
Hýľov	496	100	75,5	1	25	0	0	0	0	26	12
Chorváty	92	82	neuvedené	0	0	0	0	0	0	3	3
Chrastné	570	7	neuvedené	0	0	1	21	1	157	21	8
Janík	633	41	neuvedené	1	34	1	20	0	0	20	14
Jasov	3604	45	neuvedené	1	91	1	1042	1	1979	85	25
Kalša	736	89	66,4	1	34	1	46	0	0	31	10
Kecerovce	3477	49	48,9	1	46	1	1730	3	3027	35	12
Kecerovský Lipovec	116	neuvedené	neuvedené	0	0	0	0	0	0	10	3
Kechnec	1053	87	100	1	76	1	70	0	0	38	40
Kokšov - Bakša	1241	100	neuvedené	1	57	1	46	0	19	44	21
Komárovce	390	30	neuvedené	0	0	0	0	0	0	7	15
Kostoľany nad Hornádom	1233	85	neuvedené	1	47	1	76	1	73	55	24
Košická Belá	997	99	neuvedené	0	0	0	0	0	0	52	26
Košická Polianka	1009	neuvedené	neuvedené	1	36	1	46	1	130	40	22
Košické Oľšany	1285	89	neuvedené	1	20	1	84	1	370	53	30
Košický Klečenov	284	neuvedené	neuvedené	1	13	0	0	0	0	14	10
Kráľovce	1145	92	neuvedené	1	27	1	108	2	350	27	23
Kysak	1462	95	52,7	1	50	1	302	0	26	72	29
Malá Ida	1581	59	84	1	80	1	482	0	0	62	62
Malá Lodina	178	98	neuvedené	0	0	0	0	1	12	7	6
Medzev	4435	66	72	3	206	1	1214	3	1392	107	48
Milhošť	384	84	84	1	25	0	0	0	50	15	6

Akčný plán rozvoja okresu Košice-okolie (2018-2022)

Názov obce	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod v %	Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu s ČOV v %	MŠ počet	MŠ miesta	ZŠ počet	ZŠ miesta	MRK počet osád	MRK počet osôb	Počet fyzických osôb	Počet právnických osôb
Mokrance	1358	8	neuvadené	1	45	1	68	0	0	57	29
Moldava nad Bodvou	11342	90	80	6	441	4	2072	1	2017	367	275
Mudrovice	68	92	neuvadené	0	0	0	0	0	0	3	3
Nižná Hutka	591	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	0	20	16
Nižná Kamenica	589	66	neuvadené	1	34	1	72	0	0	24	10
Nižná Myšľa	1689	80	46	1	33	1	122	1	300	57	42
Nižný Čaj	267	neuvadené	neuvadené	1	30	0	0	0	38	8	8
Nižný Klátov	826	neuvadené	31	1	34	1	170	0	0	41	42
Nižný Lánec	445	39	neuvadené	1	14	1	68	3	214	9	10
Nová Polhora	465	39	neuvadené	1	19	0	0	0	0	23	4
Nováčany	756	neuvadené	neuvadené	1	27	1	32	1	220	22	11
Nový Salaš	229	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	0	10	4
Obišovce	464	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	0	15	13
Olšovany	635	neuvadené	neuvadené	1	11	0	0	1	139	33	6
Opátka	94	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	0	7	1
Opiná	184	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	1	71	10	6
Paňovce	602	neuvadené	neuvadené	1	26	1	42	0	0	22	18
Peder	398	88	neuvadené	1	10	1	30	0	0	13	7
Perín - Chym	1456	94	neuvadené	1	43	1	46	0	0	41	30
Ploské	931	95	neuvadené	1	21	0	0	3	79	27	10
Poproč	2740	99	30	1	119	1	368	0	0	127	54
Rákoš	353	20	neuvadené	0	0	0	0	0	35	12	4
Rankovce	889	neuvadené	neuvadené	1	17	0	0	1	667	8	6
Rešica	312	30	neuvadené	0	0	0	0	0	0	7	17
Rozhanovce	2503	71	50	1	99	1	750	0	148	97	73
Rudník	620	88	neuvadené	1	23	1	24	0	0	28	17
Ruskov	1494	70	6	1	96	1	386	0	0	59	38
Sady nad Torysou	1961	25	neuvadené	2	66	1	102	1	284	78	38

Akčný plán rozvoja okresu Košice-okolie (2018-2022)

Názov obce	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod v %	Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu s ČOV v %	MŠ počet	MŠ miesta	ZŠ počet	ZŠ miesta	MRK počet osád	MRK počet osôb	Počet fyzických osôb	Počet právnických osôb
Seňa	2158	18	21	0	0	0	0	1	315	58	36
Skároš	1106	64	neuvadené	1	56	1	72	0	203	31	17
Slančík	202		neuvadené	0	0	0	0	0	0	14	2
Slanec	1479	92	neuvadené	1	91	1	420	1	451	55	38
Slanská Huta	247		neuvadené	0	0	0	0	0	0	6	5
Slanské Nové Mesto	477	92	neuvadené	1	19	0	0	0	0	21	11
Sokol'	1188	87	neuvadené	1	27	1	32	0	170	49	29
Sokol'any	1335	91	16	1	43	1	102	1	500	35	15
Svinica	884	neuvadené	neuvadené	1	23	1	46	1	195	32	19
Šemša	829	neuvadené	96	1	23	1	20	0	0	26	17
Štós	746	95	90	2	43	1	90	0	214	27	16
Trebejov	202	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	0	9	14
Trst'any	297	88	93	0	0	0	0	0	0	14	8
Trstené pri Hornáde	1563	95	neuvadené	1	67	1	220	1	77	55	23
Turňa nad Bodvou	3736	83	7	2	78	2	888	3	1620	126	43
Turnianska Nová Ves	338	99	neuvadené	1	17	0	0	0	0	9	4
Vajkovce	914	97	17	1	37	0	0	0	38	29	29
Valaliky	4473	32	neuvadené	3	206	1	982	1	726	185	85
Veľká Ida	3714	60	neuvadené	1	66	1	1288	2	1934	60	25
Veľká Lodina	287	75	neuvadené	0	0	0	0	1	179	6	7
Vtáčkovce	1132	neuvadené	neuvadené	0	0	1	105	1	991	8	3
Vyšná Hutka	457	4	neuvadené	0	0	0	0	0	0	22	9
Vyšná Kamenica	301	39	neuvadené	0	0	0	0	0	0	10	7
Vyšná Myšľa	978	87	neuvadené	1	25	0	0	1	52	27	16
Vyšný Čaj	286	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	0	17	12
Vyšný Klátov	443	93	42	1	13	0	0	0	0	31	11
Vyšný Medzev	532	74	88	0	0	0	0	1	100	31	11
Zádiel	167	neuvadené	neuvadené	0	0	0	0	0	0	6	2

Akčný plán rozvoja okresu Košice-okolie (2018-2022)

Názov obce	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod v %	Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu s ČOV v %	MŠ počet	MŠ miesta	ZŠ počet	ZŠ miesta	MRK počet osád	MRK počet osôb	Počet fyzických osôb	Počet právnických osôb
Zlatá Idka	380	90	48	0	0	0	0	0	0	24	14
Žarnov	432	96	neuvedené	0	0	0	0	0	65	15	4
Ždaňa	1390	62	neuvedené	1	54	1	468	0	234	62	25
Spolu	128456	-	-	85	3953	62	20 904	59	26149	4252	2469

Zdroj:

Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod v % (k dátumu 31.12.2012, zdroj: OÚ KE-okolie, Štátna vodná správa)

Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu s ČOV v % (k 31.12.2012, zdroj: OÚ KE-okolie, ŠVS)

MŠ počet (k 2.5.2018, zdroj: MV SR)

MŠ miesta (k r. 2017, zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva; www.uips.sk)

ZŠ počet (k 2.5.2018, zdroj: MV SR)

ZŠ miesta (k r. 2017, zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva; www.uips.sk)

MRK- Zber údajov vykonával ÚSVRK prostredníctvom RK KE (od 8/2016-12/2016)

Počet FO a PO v okrese Košice-okolie (k r. 2017, Datacube)